

MED LOV SKAL MAN LAND BYGGE

—
Kræftlæger advarer mod
eksperimentel behandling

—
Kend dine muligheder
for erstatning

—
Landsmøde 2019

Nr. 1 Marts 2019

PROPANYT udgives af Prostatakræftforeningen PROPAs og distribueres til foreningens medlemmer samt til hospitaler m.fl. efter bestilling.

Redaktion:

Tonny Clausen (Ansv.), tlf. 29909902
e-mail: toc@propa.dk
Jesper Brunholm, tlf. 29298444
e-mail: jbr@propa.dk
Gitte Blixt (Red.sekr.), tlf. 33127828
e-mail: sekretariat@propa.dk

Redaktionelle retningslinier: Artikler kan citeres mod kildeangivelse, jf. ophavsretsloven. Artikler dækker ikke nødvendigvis PROPAs synspunkter, ligesom redaktionen ikke påtager sig noget ansvar for de i artiklerne foreslåede behandlinger m.m. Redaktionen forbeholder sig ret til at udelade artikler/indlæg, der er fremsendt uopfordret.

Annoncering: PROPANYT optager annoncer, der ikke strider imod Prostatakræftforeningens formål og virke. Redaktionen påtager sig ikke ansvar for kvalitet og anbefalinger for de annoncerede produkter/serviceydelser. For nærmere information kontakt foreningens sekretariat.

Grafisk tilrettelæggelse: Dorte Hansen
dh@dortehansen.dk
Tryk: KLS Grafisk Hus
Oplag: 4.000

Næste PROPANYT udkommer
den 1. juni 2019

Artikler m.v. sendes til propanyt@propa.dk
senest den 15. april 2019.

Fotos: Jørgen Jørgensen Fotografi © m.fl.

På www.propa.dk kan interesserede se tidligere udgaver af PROPANYT.

Adresseændring eller afmelding af PROPANYT:
Kontakt foreningens sekretariat på
tlf. 33 12 78 28 (kl. 10-14)
eller skriv til sekretariat@propa.dk

Indhold

3 Prostatakræft ramte skal ikke
føle sig alene

4 Landsmøde 2019

6 Nye vedtægter på vej

7 Nye i Landsbestyrelsen

8 Hvad er det med de sløjfer?

9 Hvad går du og laver?

10 Kend dine muligheder for erstatning

12 Kræftlæger advarer mod firma, der tilbyder
eksperimentel behandling

15 TEMADAG på Urinvejskirurgisk Ambulatorium
i Vejle

16 Screening for prostatakræft – for eller imod?

18 Har du nogensinde set
en prostata?

20 Opslagstavlen

22 Kort mødeoversigt

24 Mødekalendar

28 Prostatakræftforeningen PROPAs
Landsbestyrelse og suppleanter

29 Regionsbestyrelser
og lokalgrupper

31 Udvalg m.m.

**Forsidebillede: Københavns Byret -Retssystemet kan være tungt,
når du som patient skal igennem det**

Foto: Jørgen Jørgensen ©

Prostatakræfttramte skal ikke føle sig alene

Af Tonny Clausen,
PROPA Landsformand
Foto: Privat

Jeg ønsker med mit engagement i PROPA at kunne medvirke til at formidle oplysning omkring prostatakræft – og kunsten at leve med den.

Vi mænd er for dårlige til at tale om prostatakræft. Det er vigtigt at tale om sygdommen, også fordi det er den mest almindelige kræftform hos mænd. Samtidig er den også tabubelagt – impotens og inkontinens er jo ikke ligefrem noget, vi går rundt og praler med.

PROPAs informationsindsats i PROPA NYT og på vores hjemmeside gør, at flere mænd tidligere bliver opmærksomme på begyndende sygdomstegn og kontakter deres læge for at blive undersøgt.

PSA-test

Vi har i denne forbindelse måttet konstatere, at den praktiserende læge i mange tilfælde kan udgøre en barriere ved mandens mistanke om mulig prostatakræft. Vi hører ofte om praktiserende lægers uvilje mod at teste for PSA-værdi. Det vil PROPA arbejde på forbedres.

Urologisk ambulatorium

I PROPA leverer vi en lang række informationskilder om sygdommen: informative brochurer, film, hjemmeside, Facebook og mange artikler i vort medlemsblad PROPA NYT, samt mulighed for at tale med vores frivillige patientstøtter, som sidder inde med egne erfaringer om behandlingen. Det er en stor beslutning, der skal tages, når diagnosen er stillet – og den kan få store konsekvenser for resten af livet. Så derfor gælder det om at tage den beslutning, der er bedst for dig – og de pårørende, som jo også rammes.

Vi arbejder på at kunne finde økonomi til fremover at kunne forsyne hver eneste, som bliver diagnosticeret med prostatakræft med en PROPA oplysningspakke.

Alle os, der allerede har prostatakræft

PROPA arbejder også for alle de ca. 50.000 danske mænd, der lever med diagnosen prostatakræft, ved at påvirke sundhedssystemet med krav om forbedringer i behandling og rehabilitering.

Inkontinens og Impotens, som er helt almindelige bivirkninger efter operation eller strålebehandling, er jo ikke de mest oplagte emner at snakke om med venner, bekendte endsige ved familiemiddagen. MEN bivirkningerne ER der jo, og det er helt nødvendigt, at tingene drøftes.

Her ligger en stor opgave for PROPA, og derfor er f.eks. vor deltagelse i radioprogrammet Recepten på DR1 vigtig. Det er også af stor betydning, at et PROPA-medlem, Carsten Philipsen, i forbindelse med sin deltagelse i Vild Med Dans 2018 "Knæk Cancer aften" er åben omkring sygdommen. Ligesom Daniel Nyegaard i sin marathongolf i juni 2018 slog 993 golfslag for PROPA – for åbenhed omkring prostatakræft.

PROPA er i fuld gang med at styrke vore regionale og lokale afdelinger. Flere lokalafdelinger kommer til og nye erfagrunder, Cafemøder, Samtalegrupper og Herreværelser dukker op landet over.

Hvis du vil vide mere så kontakt din lokalforening – vi er her for dig.

PROPA skal i alle sammenhænge gå forrest og støtte op omkring mænds ret til at blive undersøgt, diagnosticeret, behandlet og rehabiliteret efter de højeste standarder.

Venlig hilsen
Tonny Clausen

Prostatakræftfo

indkalder til ordinær
Lørdag den 27. april

Konferencecenter Musholm,

Obs! Indkaldelsen udsendes ikke pr.

I henhold til gældende vedtægter indkaldes til ordinært Landsmøde med følgende dagsorden:

09.00-09.30	Ankomst, registrering samt kaffe/te og rundstykke
09.30-09.35	Velkomst ved landsformand Tonny Clausen
09.35-09.45	Fællessang
09.45-11.30	Ordinært Landsmøde med følgende dagsorden: 1. Valg af dirigent, referent og stemmetællere.2. Bestyrelsens beretning, herunder beretning for Prostatakræftfonden.3. Fremlæggelse af årsrapport for det afsluttede regnskabsår med revisorernes påtegning til Landsmødets godkendelse. Årsrapporten kan ses på www.propa.dk primo april 2019.4. Behandling af indkomne forslag.
Forslag skal være foreningens sekretariat i hænde senest 4 uger før Landsmødet.5. Fremlæggelse af aktivitetsplan og budget for indeværende regnskabsår til orientering.6. Vedtagelse af medlemskontingent for det kommende regnskabsår 2020 efter forslag fra Landsbestyrelsen.7. Valg af bestyrelsesmedlemmer til landsbestyrelsen8. Valg af første, anden, tredje og fjerde suppleant (oprykkende) til landsbestyrelsen.9. Valg af statsautoriseret eller registreret revisor.10. Valg af et af foreningens medlemmer til kritisk revisor11. Eventuelt
11.30-12.45	Frokost
12.45-13.45	Per Leo Nielsen , Psykolog med mange års erfaring med alvorligt syge og deres pårørende:
<i>Emne: Kritisk livstruende sygdom og psykiske reaktionsmønstre</i>
13.45-14.30	Eva Mott , Pårørenderepræsentant i PROPA Landsbestyrelse:
<i>Emne: Status på arbejdet i PROPAs pårørendegrupper. Hvad er der af tilbud i kommuner og regioner?</i>
14.30-15.00	Kaffepause
15.00-15.45	Karin Friis Bach , formand for Dansk Selskab for Patientsikkerhed, formand for Sundhedsudvalget i Danske Regioner:
<i>Emne: Hvordan finder vi - som patienter og pårørende - vej gennem de mange spørgsmål, udfordringer og beslutninger, der følger i kølvandet på en prostatakræftdiagnose?</i>
16.00-16.15	Afslutning ved landsformanden.
16.15-	Socialt samvær over et glas øl, vand eller vin.

Foreningen PROPA

Stort Landsmøde 2019

2019, 09.30-16.30 på

Musholmvej 100, 4220 Korsør

brev til medlemmer – kun via e-mail

Landsmøde 2019: Tilmelding og betaling

Deltagelse i Landsmødet er gratis for medlemmer. For ikke-medlemmer koster det kr. 200. Frokost koster kr. 100 pr. person for både medlemmer og ikke-medlemmer. Ikke-medlemmer kan således spare kr. 200 på deltagelse ved at blive medlem!

Tilmelding til Landsmødet er nødvendig og kan ske enten pr. telefon til PROPAs sekretariat på tlf. 33 12 78 28, pr. e-mail til sekretariat@propa.dk eller pr. brev til Prostatakræftforeningen PROPA, Jernbanegade 23 B, 4000 Roskilde.

Tilmelding til frokosten skal ske samtidig med tilmelding til Landsmødet. Alle, som har tilmeldt sig frokosten, vil ved ankomst/registrering få udleveret en frokostbillet sammen med øvrigt materiale. Frokostbilletten skal afleveres ved indgangen til frokostlokalet/restauranten.

Transport: Der er gode parkeringsforhold ved conferencecentret (gratis). De fleste tog holder på Korsør Station (gåafstand til Musholm Conferencecenter, 1.2 km).

Betaling for frokost og for ikke-medlemmers deltagelse kan foretages ved overførsel til PROPAs bankkonto med reg.nr. 2253, kontonummer 54 98 710 362 eller via MobilePay 66587.

HUSK ved tilmelding og betaling at anføre medlemsnummer samt antal deltagere til mødet og til frokosten.

Tilmelding skal være sekretariatet i hænde senest fredag den 22. marts 2019.

Bliver man forhindret i at deltage i Landsmødet, er det meget vigtigt at melde afbud

Det gælder både for deltagere, som har bestilt frokost og for dem, som ikke ønsker frokost. Indbetalte beløb for frokost vil blive refunderet, forudsat afbuddet er meddelt PROPAs sekretariat senest den 5. april 2019.

Hvis der ønskes mere information, kan du kontakte PROPAs sekretariat på tlf. 33 12 78 28.

Vi har brug for din deltagelse!

PROPAs landsbestyrelse opfordrer vores medlemmer til stort fremmøde ved Landsmødet. Som medlem kan du få lejlighed til at fremkomme med dine synspunkter og gøre din mening gældende! Foreningen står over for mange spændende opgaver og har i den forbindelse stærkt brug for din hjælp i det organisatoriske arbejde. Har du lyst til at deltage i nogle af de mange opgaver, så henvend dig gerne til et af landsbestyrelsesmedlemmerne eller til én af vore talrige lokalafdelinger.

Nye vedtægter på vej

MasterClass i november 2018 blev en øjenåbner for PROPA

Af Tonny Clausen, Landsformand PROPA

Et udbytterigt seminar for PROPA-frivillige, MasterClass2018, satte virkelig tanker i gang blandt deltagerne. Alle drog hjem med gode værktøjer til det fremtidige arbejde i lokalforeninger, regions- og landsbestyrelse. Men sammen med inspiration gav seminaret også anledning til refleksion og selvransagelse.

Helt tydeligt var vore vedtægter ikke hensigtsmæssigt udformet som grundlag for den styrkelse af regioner, lokalforeninger og patient- og pårørende-grupper, som alle finder nødvendig. PROPA lider, som så mange andre frivillige foreninger under faldende medlemstal, og vort fremtidige arbejde som patientforening for pro-

statakræftframte og deres pårørende er helt afhængig af, at denne udvikling vendes.

Nye vedtægter

Vedtægterne har derfor fået et grundigt eftersyn. Et lille udvalg bestående af Børge Munksgaard, Region Syd, Jesper Brunholm, Region Hovedstaden, Tonny Clausen og Landssekretær Gitte Blixt præsenterede Landsbestyrelsen for et foreløbigt udkast på Landsbestyrelsesmøde i januar, og 4 regionsformænd - Viggo Munck, Fyn; Jesper Brunsgaard, Hovedstad; Ole Hansen, Midtjylland og Børge Munksgaard, Syddjylland - har derefter finpudset dette oplæg. Efter yderligere en forelæggelse på Landsbestyrelsesmøde primo marts og endnu én juridisk vurdering vil forslag til nye vedtægter blive fremlagt til godkendelse på vort Landsmøde i april.

De nye vedtægter vil være et solidt fundament for PROPAs fremtidige arbejde for at kunne fastholde og øge den store indsats, der allerede ydes i vor patientforening.

Der var såvel 'hjernevitaminer' som 'mave-ditto' på MasterClass 2018

Nye i Landsbestyrelsen

Efter 3 år på posten som landsformand har Axel Petersen valgt at give stafetten videre til Tonny Clausen. Tonny uddyber sin beslutning om at tage imod posten som Landsformand:

Frivillig i PROPA

"Jeg kom med i PROPA fordi jeg ved en tilfældighed blev opmærksom på et foredrag på mit lokale sygehus i Roskilde, hvor jeg har boet i mere end 30 år.

Foredraget handlede om nye scanningsmetoder (MR) i forbindelse med diagnosticering af prostatakraft.

Nu var situationen dog således i foråret 2017, at jeg på det tidspunkt allerede var diagnosticeret, opereret, havde fået tilbagefald, været i hormonbehandling som forberedelse til 35 strålebehandlinger. Som jeg så også lige havde klaret.

Jeg følte sådan set, at jeg måske kunne have haft god brug for informa-

tioner omkring prostatakraft MEGET tidligere i mit sygdomsforløb.

Spørgsmålene blev pludselig mange, men de evigt tilbagevendende var:
- Hvorfor har ingen fortalt/forklaret mig?
- Hvorfor har jeg egentlig ikke selv spurgt?
- Og så: Spurgt hvem?

PROPA

Derfor har jeg valgt - sammen med mange andre PROPA-frivillige over det ganske land - at gøre en indsats for at udbrede kendskabet til vores (alvorlige) sygdom.

Og frem for alt - som patient og som pårørende - at kunne leve med sygdommen.

Åbenhed omkring prostatakraft!

Vejen til at alle danske mænd får lige adgang til den bedste diagnosticering, behandling, rehabilitering - og til et godt liv. Også med prostatakraft".

Flere nye ansigter

Fra øverste venstre mod højre:

Børge Munksgaard, 77, Nordborg
- Næstformand for PROPA og
Regionsformand for Sydjylland

Jesper Brunholm, 66, Frederiksberg -
Regionsformand for Hovedstaden og
medlem af Kommunikationsudvalget

Ole Hansen, 67, Aulum
- Regionsformand for Midtjylland

Viggo Munck-Mortensen, 69, Middelfart
- Regionsformand for Fyn

Hvad er det med de sløjfer?

Af Jesper Brunholm,
Formand for Region
Hovedstaden og medlem
af Kommunikationsudvalget

Vi sad nogle stykker og snakkede efter et møde. Om logoer, navne og forkortelser. Mest om os selv – Prostatakræftforeningen eller PRO-PA – men så faldt snakken på sløjfer. Hvor kommer de i grunden fra? Hvorfor bruger vi næsten ikke den lysblå? Hvor mange findes der? Til sidst lovede jeg at forsøge, at finde svar på nogle af spørgsmålene.

Det går rigtig langt tilbage

Det viste sig at være lidt af en opgave, uden helt entydige forklaringer.

Selve starten række helt tilbage til Den Engelske Borgerkrig (1642-51), hvor den gule sløjfe er omtalt. I Gyl-dendals Den Store Danske beskriver Ove Hermansen den gule sløjfe og den direkte relation til krig og ulykke som et tegn på kærlighed til soldaterne. Når de var borte eller når de vendte hjem.

Den gule sløjfe kender vi stadig i dag, hvor vi i Danmark bruger den aktivt i forhold til udsendte soldater.

Mange varianter og formål

2 andre sløjfer, eller måske nærmere farver på sløjfer, kendes af de fleste. Den rosa (pink) og den røde. Sløjferne findes dog i et utal af farvevarianter, deriblandt den lysblå, som bruges i forbindelse med Prostatakræft.

Graver man ned i brugen af den lysblå sløjfe, viser det sig, at farven

også anvendes i begrænset omfang ved andre sygdomme verden over. Eksempelvis Hyperaldosteronisme, Klinefelters syndrom, Shprintzen-Goldberg syndrom og visse steder mænds helbred som begreb.

Også noget man kan slå om

I Danmark var det noget spektakulært da Aids-Fondet anlagde sag mod Kræftens Bekæmpelse. Aids-Fondet mente ikke at Kræftens Bekæmpelse måtte benytte den rosa sløjfe, fordi de selv havde den røde. Det var en strid, der stod på i mange år uden en afklaring.

Aids-Fondet vandt til sidst sagen i et særligt klagenævn. Kræftens Bekæmpelse respekterer dog ikke afgørelsen. Den rosa eller pink sløjfe er symbolet på brystkræft over hele verden – også i Danmark.

Brystkræftsymbol og indsamling

Brugen af den rosa farve og båndet (På engelsk Pink Ribbon) blev introduceret af den østrigsk-amerikanske forretningskvinde Evelyn Lauder. Hun ledede sammen med sin mand kosmetikfirmaet Estée Lauder.

Hun skabte også Evelyn H. Lauder Breast Center da hun selv blev ramt af Brystkræft og lagde grunden til den verdensomspændende årlige indsamlingsaktivitet Pink Ribbon. I Danmark kendt som "Støt Brysterne".

Nu sidder du sikkert og tænker: "Øh, Støt Brysterne?? Hvorfor ikke Pink Ribbon eller Rosa Sløjfe, som i de andre nordiske lande?"

Jo, for der var jo lige den årelange strid med Aids-Fondet, som mente at rød og rosa kunne forveksles med hinanden.

Men hvad med den blå sløjfe...

Sløjfer er nemme at forstå. De udtrykker et behov for støtte og forståelse. Man føler automatisk en sympati og tror, lige så automatisk, at man ved, hvad de betyder.

I Prostatakræftforeningen har vi behov for, at vi bliver genkendt, forstået og støttet. Det kan den lysblå sløjfen være med til at løfte.

Derfor bør vi overveje, at bruge vores lysblå sløjfe langt mere.

Du kan som regel altid købe vores lyseblå sløjfe ifm. vores medlemsarrangementer – find dem i mødekalendareren bagest i bladet. Sløjfen koster 20,-

Du kan også rekvirere en sløjfe ved at indbetale kr. 40,- på MobilePay 66587 – skriv: 'Sløjfe' i beskedfeltet.

Hvad går du og laver?

Af Jesper Brunholm, Formand for Region Hovedstaden og medlem af Kommunikationsudvalget

Kan det tænkes, at du vil give en hjælpende hånd i Prostatakræftforeningen?

Der bliver sat rigtig mange forskellige initiativer i søen i PROPA i de kommende måneder. Det kan blive vanskeligt at løfte alle de opgaver, der opstår, når vi strammer ambitionerne om at opfylde de mål, foreningen har sat.

Lige nu er det lidt uklart, hvor mange nye frivillige vi får brug for. Men vi ved, at der bliver et behov. Vi ved også lidt om, hvor behovet bliver størst.

Lokalgrupperne skal udbygges

En væsentlig ambition er at komme tættere på medlemmerne ved at skabe flere lokalgrupper.

Vi skal ikke tættere på det enkelt medlem - derimod skal det enkelte medlem have kortere til PROPA. Det er bl.a. det, frivillige i lokalgrupperne skal hjælpe med.

Hjælpe med, at de tilbud Prostatakræftforeningen skaber eller udvikler, bliver tilgængelige på et mere lokalt plan med kortere afstande end i dag. Samtidig vil det også give mulighed for flere og mere målrettede lokale aktiviteter som foredrag, arrangementer,

udflugter og lignende foreningsaktiviteter.

Hvis du har lyst at høre mere om det frivillige arbejde med at skabe lokalgrupper, så meld dig.

Frivillige med særlig viden

Vi er i fuld gang med at styrke vores indsamlingsarbejde, vi skal finde flere medlemmer, og der skal gennemføres projekter.

Vi skal tilrettelægge og gennemføre flere og ofte større arrangementer end tidligere. Eller løse marketing opgaver, der opstår ud af nye idéer.

Desuden har vi en lang liste over idéer og ting, vi gerne vil sætte i gang eller følge bedre op på. Typisk ting der hælder over mod frivillige, der kender til, eller direkte har arbejdet med, marketing.

Lidt mere konkret kan der fra listen nævnes: Tilrettelæggelse, udvikling og udsendelse af nyhedsbreve. Dannelse af dialoggrupper o.l. på Facebook samt ikke mindst input til og udformning af opslag. Sociale media generelt og web. Praktisk arbejde i forbindelse med større arrangementer. Udvikling og gennemførelse af events, der kan skabe indtægter. Udvikling af nye medlemsaktiviteter og deltagelse i forskellige udvalg. Hvervning af ny medlemmer.

Tro mig - der er meget mere og der kommer hele tiden nyt til. Det hele

kræver hænder og hoveder. Hvis noget af det passer på dig som person eller interesserer dig, så kan du være med til at gøre en forskel. Det kan være alt, fra nogle få timer engang imellem helt lokalt, til at gå meget dybere ind i det frivillige arbejde. Alle er velkomne.

Uanset hvad du kan, er der brug for dig

Hvis du har lysten til at gøre en forskel, finder vi sammen pladsen til dig. Du behøver ikke på forhånd at vide, hvad du vil lave.

Der er et utal af opgaver, der skal løses. Telefonpasning, kontorarbejde, styring af data, IT, opfølgning på henvendelse, data registrering, udsendelse af materialer, opfølgning på læger, lægehuse, sundhedscentre, ambulatorier osv., informationsarbejde ved messer, udstillinger og lokaldage. Der er masser at tage hul på.

Vi vil rigtig gerne høre fra alle, der har selv den mindste lyst til at blive frivillig i Prostatakræftforeningen. Så vender vi tilbage hurtigst muligt med information om, hvordan vi kommer videre med det frivillige arbejde. Du kan skrive til frivillig@propa.dk eller kontakte din lokale Regionsformand, som du kan finde bagest i bladet eller på www.propa.dk

Glem i øvrigt ikke, man skal være mand for at få prostatakræft - men man skal ikke være mand for at blive frivillig...

PROPA
Prostatakræftforeningen

Er du god til MailChimp eller et andet system til nyhedsbreve?

MailChimp

Så har Prostatakræftforeningen brug for din hjælp. Læs mere om det spændende frivillige job på propa.dk/frivillig-nyhedsbrev

PROPA
Prostatakræftforeningen **søger frivillige**

Vi ønsker at styrke vores økonomifunktion!

Vi søger frivillige med solid indsigt i økonomistyring og regnskab

Interesseret? Og har du lyst til at høre, hvad det går ud på - så kontakt Landsformand Tonny Clausen på mail: toc@propa.dk

Kend dine muligheder for erstatning

Af Britt Nørbak.
Foto: Privat og arkiv

En sjælden og alvorlig komplikation efter kræft, en forkert behandling eller en forsinket kræftdiagnose kan udløse erstatning. Her fortæller advokat Søren Kroer, hvordan du gratis kan anmelde sagen, og hvorfor det kan være svært for kræftpatienter at opnå erstatning.

I slutningen af 2018 og begyndelsen af 2019 var Søren Kroer meget i medierne i kraft af sit virke som advokat. Han repræsenterer patienter, der har

anlagt sag om erstatning i forbindelse med deres sygdoms- og behandlingsforløb. Advokatfirmaet Kroer/Fink er specialiseret i personskadeerstatning og samarbejder med flere patientforeninger, herunder Dansk Brystkræft Organisation, hvor Søren Kroer i 2018 førte en sag helt til Højesteret. Selv om Højesteret afviste, at en kvinde, der blev screenet for sent for brystkræft og senere fik konstateret sygdommen, havde krav på erstatning, fordi Region Hovedstaden henviste til ressourcemangel, har sagen medført, at regeringen med en lovændring vil sikre patienters adgang til erstatning, hvis de ikke indkaldes rettidigt til screeningsundersøgelser.

- Når vi går i retten, nytter det noget. Selv i de sager, hvor vi ikke vinder. Patientforeninger og i særdeleshed Kræftens Bekæmpelse har stor politisk bevågenhed. Derfor kan PROPA gøre en forskel for sine medlemmer ved at bakke dem op, hvis deres behandling ikke er forløbet som forventet, siger advokat Søren Kroer.

Gratis hjælp til PROPA's medlemmer

Advokatfirmaet Kroer/Fink vil gerne samarbejde med PROPA og hjælpe foreningens medlemmer, hvis de har brug for det.

- Hvis du har henvendt dig til egen læge med en mistanke om kræft og ikke er blevet taget alvorligt, og det senere viste sig, at du havde ret og fik konstateret kræft, så er det muligt at anmelde en patientskadesag. Det behøver ikke at være en læge eller en kirurg, der har begået en fejl, før du kan anmelde en sag. Det kan også være, at du har fået en sjælden og alvorlig komplikation efter kræftbehandlingen. Det er gratis og nemt at anmelde en sag til Patienterstatningen, og det kan gøres elektronisk på deres hjemmeside. Selv om du har fået udbetalt en forsikring i forbindelse med kritisk sygdom, er det også muligt at anmelde en sag til Patienterstatningen, siger Søren Kroer.

- Hvis du er i tvivl om, hvorvidt du har fået den rette behandling eller

ej, er det muligt at anmelde sagen, og det kan jeg rådgive om. Hvis du allerede har anmeldt sagen og ikke er enig i den afgørelse, der er truffet, er det muligt at sende afgørelsen til

Advokat Søren Kroer

mig og få et mundtligt svar fra mig. Det tager jeg ingen penge for. Hvis du derefter vælger at føre en ankesag hos Ankenævnet for Patienterstatningen, koster det penge, hvis jeg som advokat skal føre sagen i retten, forklarer Søren Kroer.

Kræftpatienter skal tåle mere end andre

Det skal først anerkendes, at du i det hele taget har krav på erstatning. Derefter skal erstatningen udmåles, og beløbet hænger blandt andet sammen med, om du for eksempel søger erstatning for svie og smerte, varigt mén, tabt arbejdsfortjeneste eller tab af erhvervsevne.

- Du skal være psykisk robust, så du kan klare at få et eventuelt afslag. Når det er sagt, mener jeg i høj grad, at det er værd at overveje at anmelde en patientskadesag, understreger Søren Kroer.

Patienter risikerer desværre at skulle kæmpe i årevis mod myndighederne, og kræftpatienter skal kunne tåle mere, end dem der eksempelvis har brækket en arm. Ifølge Søren Kroer og andre kritikere fortolker Patienterstatningen og Ankenævnet for Patienter-

statningen den såkaldte tåleregel alt for restriktivt.

- Enkelte fejl bliver altid anerkendt, for eksempel hvis der er skåret forkert under en operation, eller hvis patienten har fået forkert medicin. Men jo farligere en sygdom er, jo mere skal patienten kunne tåle. Vi har desværre erfaret, at kræftpatienter bliver ekstra hårdt ramt, selv om deres kræft er opdaget i et tidligt stadium, og prognosen er god. Patienterstatningen og Ankenævnet for Patienterstatningen tager ikke hensyn til, at mange flere kræftpatienter end tidligere overlever deres sygdom. Kræftpatienter og mennesker med forstadier til kræft skal tåle næsten hvilken som helst skade uden at få erstatning. Det er helt urimeligt og ikke i overensstemmelse med rets-

praksis. Hvis vi vil ændre på det, er vi nødt til at anmelde sagerne og eventuelt føre dem ved domstolene, siger Søren Kroer. Han har senest vundet to sager i retten, som viser, at praksis er for hård. I den ene sag blev en mand totalinvalideret under en planlagt hjerneoperation. I den anden sag fik en mand svære varige skader efter at have fået fjernet en godartet polyp i tarmen. Patienterstatningen og Ankenævnet for Patienterstatningen havde givet afslag på erstatning i begge sager, men efter mændene og Søren Kroer tog sagerne i retten, fik de medhold.

Hvis du har et spørgsmål vedr. en eventuel patientskadesag, kan advokat Søren Kroer kontaktes på tlf.: 71 99 29 29 og mail: sk@kroerfink.dk

Dine rettigheder som patient

Alle patienter er omfattet af en offentlig erstatningsordning. Ordningen dækker, hvis du kommer til skade i forbindelse med behandling på et offentligt hospital, et privathospital, hos egen læge, hos en speciallæge eller hos andre privatpraktiserende autoriserede sundhedspersoner. Det er Patienterstatningens opgave at sikre, at patienter får den erstatning, de er berettiget til efter loven. Det er gratis at anmelde en sag. Patienterstatningen afgør, om en patient skal have erstatning, men det er regionerne og forsikringsselskaberne, der udbetaler selve erstatningen.

Læs mere på pebl.dk, hvor du kan anmelde din sag elektronisk.

Lægemedelskade kan også anmeldes

Det er også muligt at anmelde en lægemedelskade, hvis du mener, at du har fået en skade af et bestemt lægemiddel. Der kan tildeles erstatning, hvis de skadelige bivirkninger med overvejende sandsynlighed skyldes et lægemiddel, og hvis skaden går ud over, hvad patienten med rimelighed bør acceptere. Skadens omfang vejes altid op imod patientens sygdom og den nødvendige behandling. Patienterstatningen afgør, om en patient skal have erstatning, og det er Sundheds- og Ældreministeriet, der udbetaler selve erstatningerne.

Kilde: pebl.dk

Vær opmærksom på forældelsesfristen

Skader indtrådt fra og med d. 1. januar 2008 bliver forældet tre år efter, at du har fået kendskab til skaden, og der gælder en absolut forældelsesfrist på 10 år fra skadesdatoen for både behandlings- og lægemedelskader.

Kræftlæger advarer mod firma, der tilbyder eksperimentel behandling

Af Anne-Line Budolfson og Natacha Petersen

Et dansk firma tilbyder patienter med prostatakræft en behandling i Tyskland, som vil »dræbe alle kræftceller«, men som ikke er godkendt i Danmark. Danske kræftkirurger kalder det for grov udnyttelse af mennesker i krise.

Tag til Tyskland og bliv behandlet for prostatakræft på to timer uden smerter eller bivirkninger.

Det tilbyder det danske firma Receptor Oncology, der viderehenviser danske patienter til Tyskland for at modtage behandlingen NanoKnife – en behandling, som ikke er godkendt i Danmark.

Det vækker forargelse blandt danske kræftkirurger og får nu Dansk Urologisk Selskab og Dansk Prostatacancer Gruppe (DAPROCA) til at advare mod Receptor Oncology og dets arbejdsmetoder.

Mikkel Fode er læge på Urologisk Afdeling på Herlev Hospital og bestyrelsesmedlem i Dansk Urologisk Selskab. Han mener, at det er »forkasteligt«, at et firma tilbyder en udokumenteret behandling og lover, at den er helbredende og uden bivirkninger.

»Man udnytter groft nogle mennesker i krise og giver dem nogle løfter, som

man ikke har belæg for, og det er helt uacceptabelt,« siger han.

Også Michael Borre, der er formand for Dansk Prostatacancer Gruppe (DAPROCA), advarer kraftigt patienter mod at hoppe på den slags tilbud.

»Det er yderst usmageligt, at et firma på den måde reklamerer for en behandling, som slet ikke er anbefalet i nogle kliniske guidelines overhovedet,« siger han.

Ingen evidens

Receptor Oncology er et privatejet firma og har ifølge sin hjemmeside tre klinikker i København, Odense og Aalborg.

Firmaet henvender sig til »patienter, der har været igennem et behandlingsforløb i det normale hospitalsystem, og hvor resultatet ikke har været tilfredsstillende, eller det har været smertefuldt«.

Efter en indledende samtale mellem kræftpatienten og Receptor Oncologys lægeteam, vurderes det, om patienten er egnet til at modtage behandling på en unavngiven klinik i Tyskland, som tilbyder behandling med NanoKnife, der ved hjælp af elektriske impulser skal fjerne kræften.

Behandlingen vil ifølge Receptor Oncology »dræbe alle kræftcellerne« og være »helt uden bivirkninger«. Men det er ikke korrekt, advarer kræftkirurger.

»NanoKnife er en eksperimentel behandling, hvor man reelt set ikke ved, hvordan det går patienterne. Derfor skal den foregå i et protokolleret forsøg og ikke mindst i et setup, hvor patienterne ved, hvad de går ind til,« siger Mikkel Fode.

Behandlingen er ikke godkendt til behandling af prostatakræft i Danmark, fordi der ikke er evidens for effekt eller bivirkninger.

Patienter får bivirkninger

En af årsagerne til, at lægerne nu vælger at råbe vagt i gevær, er, fordi de i stigende grad møder patienter, som har fået foretaget NanoKnife-behandling på privatklinikker i Tyskland.

På Herlev Hospital har man i efteråret behandlet fire patienter med prostatakræft – alle er kommet tilbage fra Tyskland med problemer og bivirkninger efter NanoKnife-indgreb.

Lægerne kan ikke med sikkerhed sige, at Receptor Oncology har været indblandet, men de mener, at der er et behov for at advare patienter mod behandlingen. Det fortæller Henrik Jakobsen, der er overlæge på Urologisk Afdeling på Herlev Hospital.

»Patienter vender hjem med relativt store problemer i form af forsnavninger på grund af arvævsdannelse, eller også har de fortsat kræft. Flere af dem kommer hjem med højere PSA-tal, end da de tog afsted, hvilket er et udtryk for kræftvæv i udvikling. Det viser os, at NanoKnife hverken helbreder eller er uden bivirkninger,« siger han.

Samme problematik oplever de på Rigshospitalet på Urologisk Klinik, hvor Klaus Brasso er professor og overlæge.

»Vi har de samme problemer med komplikationer opstået efter Nanoknife-behandling, som de har på Herlev. Der er en række tyske privathospitaler, der giver behandlingen mod en klækkelig betaling, og ret karakteristisk sender de problemerne retur sammen

med patienterne,« lyder det i en mail fra ham.

Henrik Jakobsen og Klaus Brasso peger på, at det er »etisk uansvarligt« at sende patienter til Tyskland med lovning om helbredelse og tage flere tusinde kroner for en behandling.

Samtidig kan det være problematisk for de danske læger, når patienter kommer retur, efter de har fået NanoKnife-behandling, da de danske læger ikke har erfaring med konsekvenserne af indgrebet.

Lægerne understreger, at NanoKnife-behandlingen er kontroversiel, fordi prostatakræft ofte er multifokal, hvilket betyder, at kræften findes flere steder i kirtlen. Man kan derfor ikke være sikker på at ramme al kræften, hvis man kun behandler en del af kirtlen, forklarer Michael Borre.

Derudover risikerer patienterne at blive overbehandlet, hvis de tilhører den gruppe, som har lav-risiko prostatakræft, der ikke vil udvikle sig.

»Det er patienter, som følges på landets kræftafdelinger, og som vi kan tilbyde en veldokumenteret behandling, hvis det nogensinde bliver nødvendigt. Men det er klart, at de er særligt sårbare overfor mirakuløse behandlingstilbud,« siger Michael Borre.

PROPA misbrugt på hjemmeside

Det er ikke kun fagfolk, der er forarget over det private firma. Flere patientforeninger og organisationer er også forundret og føler sig ført bag lyset. Nogle foreninger har oplevet, at deres logo er blevet anvendt på Receptor Oncologys hjemmeside - uden at firmaet havde fået tilladelse til det.

PROPA er en af de foreninger, hvis logo optrådte på firmaets hjemmeside, så det lignede, at foreningen blåstemplede og støttede firmaet. Men det var langt fra virkeligheden, forklarer landsformand for PROPA Tonny Clausen.

Han fortæller, at PROPA i oktober modtog et uopfordret støttebeløb fra

stifteren bag Receptor Oncology, og kort tid efter optrådte PROPA's logo på deres hjemmeside.

»Vi var selvfølgelig meget glade for at modtage et støttebeløb helt uopfordret, men i tiden efter begyndte vi dagligt at få henvendelser fra flere af vores medlemmer, som havde set vores logo på en hjemmeside og ville høre mere om behandlingen og firmaet, som det lignede, at vi støttede, uden at det var tilfældet,« siger han.

PROPA støttede hverken behandlingen eller firmaet og var forargede over, at et firma kunne finde på at misbruge deres navn og logo for at mislede patienter.

Tonny Clausen forklarer, at det er vigtigt, at både patienter og pårørende forholder sig kritisk, når de finder tilbud til kræftpatienter på nettet.

»Det er vigtigt, at folk er påpasselige, når de finder nye tilbud. Vi råder vores medlemmer til at kontakte sundhedssystemet og deres egen læge, hvis de ønsker at vide noget om eksperimen-

Modelfoto

telle eller nye behandlinger,« siger han.

Efter flere ugers mailkorrespondance med stifteren bag Receptor Oncology blev PROPA's logo taget af hjemmesiden, mod at foreningen tilbagebetalte det støttebeløb de havde modtaget fra Receptor Oncology, forklarer Tonny Clausen.

»Det var et vildt forløb, men heldigvis ordnede det sig, og vi er ikke længere at finde på hjemmesiden. Det er vigtigt for os som forening at sige, at vi tager afstand fra firmaet, og at vi ikke har noget med dem at gøre,« siger han.

STPS undersøger sagen nærmere

I Danmark er det tilladt for et privatejet firma at videresende patienter til sundhedsydelser. Styrelsen for Patientsikkerhed kan føre tilsyn og gribe ind hos firmaer, hvor der er ansat autoriseret sundhedsfagligt personale. Det forklarer Anette Lykke Petri, der er overlæge og Enhedschef i Styrelsen for Patientsikkerhed.

»Er der tale om en forretningsmand uden sundhedsfaglig baggrund, som

blot videreformidler en behandling i udlandet, og der ikke foretages egentlig sundhedsfaglig behandling i Danmark, vil vi ikke kunne gribe ind med de samme sanktionsmuligheder, som vi har over for sundhedsprofessionelle, der er autoriseret og arbejder i Danmark,« siger hun og pointerer, at styrelsen ikke kan føre tilsyn uden for landets grænser.

»Vi ved fra andre sager, at Tyskland har en anden lovgivning og en anden tilgang til de mere alternative behandlingsformer, end vi har i Danmark,« siger hun.

Styrelsen har derfor besluttet sig for at gå ind og sagen og undersøge, hvilke forhold der gør sig gældende for Receptor Oncology og undersøge, om de overholder reglerne.

»Vend snuden indad«

Stifteren og ejeren bag Receptor Oncology, Heino Bo Frederiksen, står uforstående overfor kritikken af sin virksomhed og NanoKnife-behandlingen.

Han mener ikke, at behandlingen kan betegnes som eksperimentel, da den allerede foretages i andre

lande. Derudover forklarer han, at han samarbejder med to tyske klinikker, som vurderer om de danske patienter er egnet til en behandling hos dem.

Den ene tyske privatklinik, Vitus Prostate Center i Offenbach am Main, afviser at samarbejde med Receptor Oncology og fortæller, at de ikke har modtaget nogle patienter derfra. Den anden klinik, Zentralklinik i Bad Berka, har ikke reageret på vores henvendelse.

Heino Bo Frederiksen medgiver, at han »måske overdriver lidt på sin hjemmeside«, og at han ikke kan forsikre sine patienter, at der »ingen bivirkninger er«, og at metoden »dræber alle kræftceller«.

Han har efterfølgende justeret hjemmesiden, så det nogle steder fremgår, at der er »få til ingen bivirkninger« og beskriver nu, hvordan forløbet og samarbejdet med de tyske klinikker foregår. Det fremgår stadig, at NanoKnife behandlingen »dræber alle kræftceller« og alle 700 behandlede patienter »i dag er fuldstændig raske«.

Kilder: Aalborg Universitetshospital, Cancer Treatment Centers of America, Michael Borre, Henrik Jakobsen.

Hvad er NanoKnife?

I Danmark behandles prostatakraft med operation eller strålebehandling, hvilket kan ødelægge nerverne og give problemer med rejsning.

Operationsmetoden NanoKnife kan være en mindre invasiv metode, der bruger såkaldt 'Irreversible Elektroporation' (IRE), som anvender elektriske impulser til at 'slå huller' i kræftcellerne. Metoden går ud på, at man kan placere elektroder strategisk rundt om tumorer, som er umulige at operere eller svære at nå.

Behandlingen er godkendt i bl.a. Tyskland, Schweiz og USA. I Danmark foretager blandt andet Aalborg Universitetshospital behandlingen mod bugspytkirtelkræft som en lindrende behandling, hvis andre behandlingsmetoder er udtømte. NanoKnife er ikke godkendt i Danmark til prostatakraft.

TEMADAG på Urinvejskirurgisk Ambulatorium i Vejle

Af Lone Stephansen, Afdelingssygeplejerske, Urinvejskirurgisk Ambulatorium Vejle Sygehus

Prostatakræftforeningen PROPA i Vejle var inviteret med på temadag 2. januar 2019 på Urinvejskirurgisk Ambulatorium Patienternes Kræftsygehus Vejle

Traditionen tro holdt Urinvejskirurgisk Ambulatorium på Vejle Sygehus lukket den 2. januar 2019. Dagen blev i stedet brugt på en temadag, hvor ambulatoriets 12 sygeplejersker var samlet for at drøfte sygepleje til patienter med prostata cancer. Sygeplejerskerne ønsker at klæde vores patienter bedst mulig på til at kunne leve med deres prostata cancer sygdom.

Gennem dialog og involvering ønsker sygeplejerskerne at blive endnu bedre til at matche den enkelte patients ønske og behov for hjælp til at kunne leve bedst muligt med sin cancer sygdom.

Forud for temadagen havde sygeplejerskerne i ambulatoriet interviewet 8 patienter med prostata cancer. Der var spørgsmål omkring diagnosticering af sygdommen, medinddragelse og involvering i forbindelse med behandling og opstart af hormonnedsettende medicin, information og oplevelsen af bivirkninger i forbindelse med behandling, udfordringer i forbindelse nedsettelse og evne til seksuelt samvær.

Disse interviews gav et billede af, at der generelt er en meget stor tilfredshed i den behandling, som patienterne oplever at få på Urinvejskirurgisk Ambulatorium. Men de fandt også frem til, at information omkring bivirkninger og disses

indvirkning i hverdagen samt den situation, man som menneske kommer i, når man får stillet diagnosen prostata cancer, er områder, som de ønskede at arbejde videre med på temadagen.

For at skabe plads til yderligere dialog med patienter, der har erfaring med at leve med prostata cancer, blev formand for PROPA Lokalgruppe Vejle Henning Martinussen kontaktet og var behjælpelig med at finde 3 medlemmer fra PROPA til at deltage 2 timer på temadagen.

Rundt om bordet gik dialogen livligt mellem de 3 gæster og de 12 sygeplejersker. Der blev stillet spørgsmål, drøftet problemstillinger samt

udvekslet erfaringer om livet med diagnosen prostata cancer.

På urinvejskirurgisk Ambulatorium vil vi gerne sige TAK til vores 3 gæster fra PROPA for deres velvillighed i at dele deres erfaringer med os og på den måde være med til at forbedre og styrke sygeplejen til såvel vores "kendte" som "nye" patienter med prostata cancer.

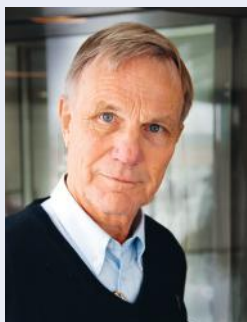
Som sidegevinst er vi ligeledes meget glade for at have fået en update på, hvordan Prostatakræftforeningen PROPA kan være med til at hjælpe patienter med prostata cancer og betydningen af, at vi som sygeplejersker er med til at formidle om foreningens tilbud.

Screening for prostata

Debatten om screening for prostatakræft har bølget igennem de seneste par måneder i landet. Her får du to forskellige meninger fra to r

Screening for prostatakræft

Af Niels Einer-Jensen,
82 år og prostatakræft-
patient, Fyn
Foto: Privat

Screening mod kræft er en god ting. En screening kan fange sygdommen tidligt og muliggøre helbredende behandling. Så ja, jeg går ind for screening. Så kan man operere for at fjerne kræftcellerne, og man kan stråle for at dræbe dem.

Screening for prostatakræft er mulig ved at måle PSA (Prostata Specifikt Antigen) i en blodprøve. Problemet er, at metoden ikke virker særlig godt. PSA produceres af både raske celler og kræftceller i prostata. Der er altså et bidrag fra normale celler og fra kræftceller. Produktionen i normale celler varierer mellem mænd, nogle producerer meget, andre producerer lidt. Produktionen varierer fra dag til dag hos samme mand. Mandens aktiviteter har også betydning. Hvis manden cykler til lægen for at få taget en blodprøve, er sadlens massage af prostata nok til at forhøje PSA koncentrationen i blodet. Hvis han har mange udløsninger påvirker det PSA. Det er derfor ikke muligt at lave en ens, skarp grænse for normalværdien i en gruppe mænd.

En lille kræftknode i prostata producerer kun lidt PSA sammenlignet med

de normale celler. Det lille tilskud til PSA-tallet er mindre end variationen mellem mænd og mellem samme mand på forskellige dage. Måleteknisk betyder det efter min mening så meget, at screeningmetoden ikke er en fordel for gruppen af ældre mænd. Til gengæld skal PSA måling bruges, hvis der er u-specifikke symptomer "syd for navlen" eller manden har familiedemedlemmer (far, onkel, broder), der har prostatakræft.

Ved en screening er man tvunget til at fastlægge en grænseværdi for PSA. Enten er man frikendt, eller også har man prostatakræft. Desværre er verden ikke sort eller hvid - der er alle mulige grå nuancer. En normal aktiv mand har måske et højt PSA, han er altså potentielt kræftramt og skal undersøges. Han bliver bange, og han skal gennemgå en række ubehagelige og potentielt farlige undersøgelser. Specielt er de 14 biopsier en risiko - 5-10% får bivirkninger. En mand med en lille kræftknode vil få besked om, at han er rask. Hvis grænseværdien lægges for lavt, bliver for mange raske mistænkt for at være syge (falske positive). Hvis den ligger højt, vil for mange kræftramte få besked om, at de er raske (falske negative). Begge dele er en potentiel katastrofe.

Vejen frem er selvfølgelig en bedre "PSA-test". Der findes i øjeblikket en forbedret test kaldet Stockholm3. Udover PSA måles nogle DNA-profiler, som mistænkes for at øge kræft risikoen. Desuden inddrages familiedisposition. Stockholm3 har færre falske positive og falske negative resultater end PSA alene. Metoden anvendes i Sverige, men er ikke endnu dokumen-

teret brugbar i Danmark. Så her er vi et uland, det er fløvt. Stockholm3 har en plads i nogle år, indtil vi får noget bedre. Jeg tror, at vi om "nogle" år får udviklet en nøjagtig prostatakræft screeningtest baseret på specifikke kræft DNA-profiler. Den vil løse problemet.

PSA-måling i blodprøve er uegnet til generel screening for prostatakræft

Hvis måleresultatet bruges generelt, vil nogle mænd alligevel dø, fordi kræftdiagnosen ikke er blevet stillet tidligt nok, fordi testen fejlagtigt har "frikendt" dem.

Til gengæld vil en stor gruppe "raske" mænd, der ikke er blevet frikendt, unødigt blive sendt gennem en serie ubehagelige og potentielt farlige undersøgelser.

Det er en ekstrem dårlig situation, specielt for de mænd, der ikke bliver fanget af testen og måske dør for hurtigt, fordi kræften har nået at brede sig. På den anden side vil der være mænd, der reddes af screeningen og kan komme i helbredende behandling. Det er en vanskelig balance. Indtil der kommer bedre målemetoder, må vi leve i en "vil du hænges eller skydes" periode.

Målemetoden i Stockholm3 testen vil mindske usikkerheden og bør formentlig indføres. Samtidigt skal vi satse på bedre og hyppigere MR-scanninger. De mindsker behovet for biopsier, fordi en kræftknode sommetider kan udelukkes med scanningsbilledet. De mindsker også antallet af nødvendige biopsier per gang, fordi lægen

kræft – for eller imod?

Mediets aviser, radio og tv. Meningerne er delte – både blandt læger/specialister og patienter. Mænd, der selv har været turen igennem.

ved, hvor de mistænkelige områder er. Udviklingen kræver investering i scannere og uddannelse af de, der vurderer billeder. Det kan kun gå for langsomt.

PS. Til gengæld er PSA en god parameter, hvis kræften vokser. Mange aktive kræftceller giver en markant forhøjelse, 10-100 gange. PSA-målinger hjælper til at fortælle, om kræften

er under kontrol. Hvis prostata fjernes, bliver PSA umålelig. Hvis PSA senere øger, er der noget galt. Hormonbehandling sænker kræftcellernes aktivitet, PSA viser, at behandlingen virker. Men det ændrer ikke min opfattelse af, at PSA som screeningsmetode er mangelfuld.

Denne artikel dækker min personlige opfattelse.

Lidt for – og imod – screening for prostatakraft/kræft i blærehalskirtlen

Af Poul Erik Andersen, 75 år og prostatakraftpatient, Sjælland
Foto: Privat

Da jeg blev ca. 60 år, anbefalede min læge mig, at jeg skulle få foretaget en helbredsundersøgelse ca. hvert andet år, sådan bare for at holde "motoren velsmurt".

Da jeg var blevet godt 65 år og skulle til at gå på pension, blev det ved en sådan helbredsundersøgelse konstateret, at mit PSA-tal var oppe på 13. Jeg fik oplyst, at jeg skulle undersøges for prostatakraft. Jeg havde ingen symptomer, og anede knapt nok, at der var noget der hed prostatakraft.

Jeg fik, efter ca. 3 måneder, bortopereret prostatakirtlen, - med formodning om at blive helbredt! 10 måneder efter operationen viste det sig, at noget af kræften var kommet ud i kroppen, og jeg er derfor nu, 10 år efter – i løbende hormon-sænkende behandling.

Havde man, skal vi sige fra 50-60 års alderen, haft PSA-screening, så havde jeg formodentlig opnået helbredelse ved en tidligere operation, - uden spredning til kroppen. Dette havde måske sparet samfundet i mange år frem for de faste kontrolkonsultationer, samt for udgift til hormonsænkende præparater o.a.

Sundhedsstyrelsen og andre instanser fraråder screening, - **dette til trods for, at der de seneste mange år årligt er ca. 1200 der dør af prostatakraft!**

Ud fra den erfaring jeg har fået vedr. diagnosticering, senfølger

o.m.a., ja så ved jeg ikke, hvad jeg af hjertet skal anbefale, idet jeg også har kendskab til tilfælde, hvor PSA-målingen har været "falsk negativ". Jeg har kendskab til et tilfælde, hvor PSA-målingen viste 3,1, - men Gleasonscoren (kræftens aggressivitet) var 7. Den person ville ikke være blevet fanget ved en screening!

De sidste nye oplysninger fra Sahlgrenska Akademi i Sverige fortæller om et forsøg med 20.000 mænd. Fra 1995 – 2017 blev 10.000 kontrolleret hvert andet år, og resten var en kontrolgruppe! Forsøget viste, at i den gruppe, hvor man "holdt øje" og greb ind, hvis PSA steg unormalt, - var der 30 % færre, der døde af sygdommen. Dette fortæller, at hvis man i Danmark indførte screening, så var der en mulighed for, at der var ca. 360 færre årligt, der ville dø af sygdommen.

Har du nogensinde set en prostata?

Sådan for alvor – der, hvor den sidder i et menneske.

Af Jesper Brunholm, Formand for Region Hovedstaden og medlem af Kommunikationsudvalget

Det kan du ude på Experimentarium i Hellerup som del af særudstillingen Body Worlds. En fascinerende udstilling, hvor du oplever ægte menneskekroppe helt tæt på, du bliver klogere på kroppens utrolige kompleksitet, og du ser, hvordan eksempelvis rygning påvirker lungerne.

Tro det eller lad være – du kan også nærstudere prostata lige der, hvor prostata sidder.

Det er ægte menneskekroppe

Alle de udstillede menneskekroppe er doneret til Body Worlds projektet. Kroppene har så gennemgået en plastinering, som er en speciel teknik udviklet tilbage i 80'erne. Alt er, som det var, da det var levende mennesker. Teknikken indebærer, at man efter en proces, hvor vand erstattes af acetone, ved hjælp af vakuum efterfølgende

kan fylde kroppens celler med plastisk materiale. Det bevarer kroppens former og detaljer.

I Body Worlds på Experimentarium kan du opleve mere end 100 plastinerede kroppe og kropsdele. Det er meget fascinerende at kunne se helt ind i den menneskelige krop. Der er hele kroppe skåret op på forskellige måder, så man ser indvendige dele/organer. På den ene nervebaner, på en anden muskler – og sådan skifter det.

På samme måde med organer og lemmer, som i mange tilfælde er taget ud af kroppen, og vises separat. Sådan kan du også se et hjerte, hvor man har fjernet alt andet end blodbanen. Prostata er vist på samme måde i flere varianter.

Plastineringsmetoden blev udviklet af Dr. Gunther von Hagens, mens han

var tilknyttet universitetet i Heidelberg.

Du bliver forbavset

Besøger man udstilling, opdager man hurtigt, at der er rigtig mange ting, man ikke ved om menneskets anatomi. Man opdager også, at der er ting, man troede man vidste – som i virkeligheden er helt anderledes.

Billederne her på siden fortæller mere end man kan med ord, men der er mere at se på udstillingens hjemmeside (www.experimentarium.dk)

Body Worlds er åben alle dage helt frem til november 2019 – og Prostatakræftforeningen har været så heldige at få en aftale om rabat til vores medlemmer. Du kan få 20% rabat, hvis du som medlem besøger Experimentarium, mens Body Worlds udstillingen kører. Læs hvordan i deres annonce.

Her ses hele urinvejsområdet, fra blære til penis. Prostata sidder helt tæt under blæren med sædblæser på begge sider

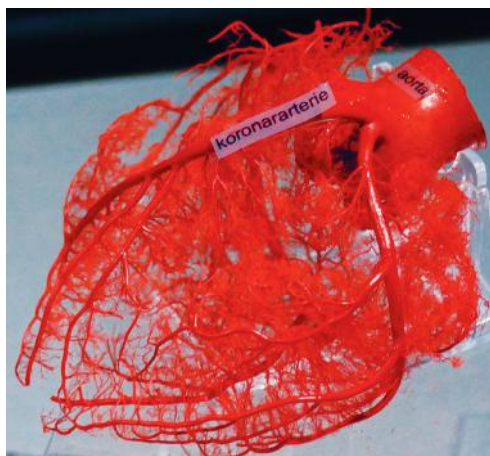

Prostata sidder tæt oppe under urinblæren. I dette tilfælde er prostata kraftigt forstørret, uden man dog kan se årsagen

Til højre: Her ses et hjerte, hvor det eneste, der ikke er fjernet, er blodbanen i hjertet

Til venstre: Mange kroppe i hel figur giver et fantastisk indblik i den menneskelige anatomi

Gunther von Hagens'
**BODY
WORLDS**

**EXPERI
MENT
ARIUM**

HUDLØST ÆRLIGT

Vis denne annonce i Experimentariums butik og få 20% på særbilletten til BODY WORLDS for op til fem personer.

Rabatten gælder besøg i BODY WORLDS man-tors 17.00-21.00 og fre-søn 19.00-21.00.

experimentarium.dk

**20%
RABAT**

Særbillet til PROPA medlemmer

Min historie

Hjælp andre med 'Min historie'

Har du viden om behandlingsmetoder, som du tror, at andre prostatakræftpatienter kan få glæde af? Har du haft god effekt med en kostplan? Eller oplevelser med alternativ behandling, som måske kunne være til nytte for andre mænd med prostatakræft? Har du gode råd og tips ifm. rehabilitering? Eller erfaring med effektiv smertebehandling? Er du pårørende med gode råd til andre pårørende?

Det kan være voldsomt frustrerende at sidde inde med en vigtig oplevelse eller erfaring i forbindelse med sin sygdom, som man gerne vil dele med andre for at hjælpe, dog uden mulighed for at nå ud til de rette med budskabet.

I PROPA NYT nr. 1-2018 startede vi op med en ny klumme: 'Min historie'. Klummen er blevet godt modtaget blandt vores læsere, og også du har mulighed for at videregive dine erfaringer og oplevelser til andre prostatakræftpatienter og deres pårørende. Ene-este kriterie er, at du selv tror og håber, at din historie vil kunne hjælpe andre.

Du skal blot skrive din historie og sende den til os på propanyt@propa.dk eller med post til PROPA, Jernbanegade 23B, 4000 Roskilde. Så læser vi den igennem og vurderer, om den har almen interesse til at blive den næste 'Min historie' i PROPA NYT. Husk, at vi ikke efterlyser generelle sygehistorier, men konkrete erfaringer og råd.

Vælger vi din historie, vil du blive kontaktet af os.

Vi forbeholder os retten til at vælge blandt de indkomne indlæg og evt. redigere i teksten (selvfølgelig med din accept), ligesom redaktionen ikke påtager sig noget ansvar for de i artiklerne foreslåede behandlinger m.m. Klummen dækker ikke nødvendigvis PROPAs synspunkter, men vil udelukkende være klummeskribentens historie og personlige synspunkt.

Vi glæder os til at se dit forslag til 'Min historie'

Venlig hilsen
Redaktionen

Urinvejskirurgi på Regionshospitalet Viborg og Urinvejskirurgisk Afdeling på Regionshospitalet Holstebro er pr. 14. januar 2019 samlet i én funktion under fælles ledelse i Hospitalsenheden Vest. En del af aktiviteten i Viborg flyttes til Holstebro.

1. Alle akutte urinvejskirurgiske patienter modtages i modtagelsen i Holstebro via Hospitalsvisitationen. Ligeledes vil akutte stenpatienter fra Randers/Faverskov området skulle visiteres til Holstebro indtil 1/4-19.
2. Sengeafsnittet for urologiske patienter i Viborg lukkes, og indlagte patienter overflyttes til Holstebro. Efter fusionen vil der kun være ambulant urologisk aktivitet på Urinvejskirurgisk Afdeling i Viborg.
3. Urinvejskirurgisk Afdeling i Viborg vil dagligt operere dagkirurgiske patienter med mindre urologiske lidelser.

Kilde: Regionsenheden Vest

Ny Lokalgruppe på Amager

Af Jesper Brunholm, Formand Region Hovedstaden

Region Hovedstaden danner en ny Lokalgruppe for kommunerne Dragør og Tårnby. Det er Jacob Løve der har påtaget sig opgaven med at få arrangeret lokale møde på Amager. Bor man ikke lige i en af de 2 kommuner, kan man selvfølgelig godt deltage alligevel. Kig efter den nye lokalgruppes arrangementer og kontaktinfo på hjemmesiden og i de kommende numre af PROPA Nyt. Gruppens navn er Lokalgruppe Dragør-Tårnby

Pilotprojekt sat i gang – bækkenbundstræning

Af Jesper Brunholm, Formand Region Hovedstaden

Region Hovedstaden har igangsat et pilotprojekt med bækkenbundstræning. Projektet gennemføres med økonomisk støtte fra Kræftens Bekæmpelse og i samarbejde med Birthe Bonde Fysioterapi.

Pilotprojektet kommer til at løbe over de kommende måneder og der vil komme en information her i bladet om erfaringerne, og hvordan det er forløbet.

Farvel-reception for Professor Peter Iversen

Fredag d. 1.2. havde Region Hovedstaden og Sjælland i fællesskab arrangeret et farvelmøde for Professor Peter Iversen. Det blev holdt hos Kræftens Bekæmpelse på Østerbro. Næsten 150 havde tilmeldt sig og det blev en rigtig god eftermiddag, ikke mindst på grund af Peter Iversens levende måde at fortælle på.

tavlen

Råd fra patient til patient:

"Jeg fik et godt råd af en portør, da jeg for nogle år siden skulle igennem 12 biopsier i Esbjerg. Han havde selv været igennem samme tur og havde taget 600mg Ibuprofen, som jeg også gjorde en time før undersøgelsen, og mærkede næsten intet. Håber at andre prostata patienter kan få glæde af dette råd.

Venlig hilsen Henning Pedersen"

Ny lokalgruppe på vej på Bornholm
Af Jesper Brunholm, Formand Region Hovedstaden (inkl. Bornholm)

I februar har der være afholdt medlemsmøde på Bornholm. Formålet var at finde ud af, om der var grundlag for at lave en Lokalgruppe. Der var rigtig flot tilmelding blandt de bornholmske medlemmer til mødet. Mødet blev arrangeret på initiativ af Erik Preben Hansen, Østermarie (billedet), som i 2018 rettede henvendelse til os om muligheden.

FC Prostata – også i de små byer

Af Sven Thor Larsen, Formand for Lokalgruppe Mors/Thy

Det er en kendt sag, at fodboldtræning er godt for alle – måske især prostatakræftpatienter. Det er videnskabeligt bevist med projektet FC Prostata, som nu har løbet siden 2012. Mænd med prostatakræft i antihormonbehandling deltog i forsøg med 12 ugers fodboldtræning. Resultaterne af forsøget viste fremgang i muskelmasse og muskelstyrke samtidig med, at deltagerne oplevede fodboldtræning som en mulighed for at genvinde kontrol over eget liv.

Der er siden oprettet afdelinger af FC Prostata rundt om i hele landet – dog kun i de større byer, som kan samle tilstrækkeligt med deltagere til at danne fornuftige holdstørrelser. Men hvad med os, der bor i de mindre samfund, og som også gerne vil deltage i fodboldtræningen?

På Mors har vi lavet et samarbejde med den lokale fodboldklub. Vi har sammen startet et fodboldhold, som hedder 60+ motionsfodbold, som består af mænd over 60 år, og som gerne vil spille fodbold som motion. Reglerne er de samme, som gælder for FC Prostata, så vi undgår skader. Vi er startet ud med ca. 15 mænd, hvoraf fire er prostatakræftframte. Vi forventer, at der løbende kommer flere af vore medlemmer til, efterhånden som tilbuddet bliver kendt.

Jeg er sikker på, at der kan skabes samarbejde med alle fodboldklubber i hele landet, så alle kan komme på banen.

Projektet bliver støttet af DBU, der i øjeblikket arbejder på at få flere til at dyrke motion i klubregi, bl.a. ved at stille trænere til rådighed i opstartsfasen.

KORT MØDEOVERSIGT - fed tekst angiver foredrag eller særlige arrangementer

04.03.2019	Kl. 17:00	Køge	Pårørende aften
04.03.2019	Kl. 16:00	Sønderborg	Orientering om hjælpemidler for kræftramte
05.03.2019	Kl. 19:00	Odense	Inkontinens
05.03.2019	Kl. 19:30	Aarhus C	Samtalegrupper for prostatakræftpatienter og deres pårørende
06.03.2019	Kl. 15:30	Esbjerg	Inkontinenscafé for mænd
07.03.2019	Kl. 18:30	Herning	Samtalegruppe for mænd, der er opereret for prostatakræft
07.03.2019	Kl. 19:00	Hillerød	Herreværelset
07.03.2019	Kl. 16:00	København N	Torsdagstræf for prostatakræftpatienter og deres pårørende
08.03.2019	Kl. 10:00	Aalborg	Patient-til-Patient
11.03.2019	Kl. 14:00	Vordingborg	Samtalegruppe for mænd med prostatakræft
13.03.2019	Kl. 15:00	Vejle	Samtalegruppe for mænd med prostatakræft
14.03.2019	Kl. 19:00	Hillerød	Kost og kræft – sandhed og myter
18.03.2019	Kl. 9:00	Varde	Temadag med 'Naturkræfter'
19.03.2019	Kl. 19:00	Herning	Alternativ medicin og behandling (cannabis)
20.03.2019	Kl. 17:00	Ringsted	Foredrag om Prostatakræft
21.03.2019	Kl. 19:00	Horsens	Samtalegruppe for prostatakræftpatienter og deres pårørende
21.03.2019	Kl. 14:00	Kolding	Samtalegruppe for mænd med prostatakræft
22.03.2019	Kl. 10:00	Vejle	"Træt af nat- og sjat-pisseri?" og bækkenbundstræning
22.03.2019	Kl. 10:00	Aalborg	Patient-til-Patient
25.03.2019	Kl. 14:00	Ringsted	Træffetid for mænd med prostatakræft og deres pårørende
25.03.2019	Kl. 15:00	Næstved	Træffetid for mænd med prostatakræft og deres pårørende
25.03.2019	Kl. 16:00	Varde	Mandecafé
26.03.2019	Kl. 19:00	Odense	Ægtefællemøde
26.03.2019	Kl. 19:15	Svendborg	Erfaringsudveksling for såvel patienter som pårørende
26.03.2019	Kl. 14:00	Slagelse	Træffetid for mænd med prostatakræft
01.04.2019	Kl. 17:00	Køge	Træffetid – Cafémøde for mænd med prostatakræft
02.04.2019	Kl. 19:00	Odense M	Second Opinion og det frie sygehusvalg
02.04.2019	Kl. 19:30	Aarhus C	Samtalegrupper for prostatakræftpatienter og deres pårørende
03.04.2019	Kl. 15:30	Esbjerg	Inkontinenscafé for mænd
04.04.2019	Kl. 18:30	Herning	Samtalegruppe for mænd, der er opereret for prostatakræft
04.04.2019	Kl. 19:00	Hillerød	Herreværelset
04.04.2019	Kl. 16:00	København N	Torsdagstræf for prostatakræftpatienter og deres pårørende
05.04.2019	Kl. 10:00	Aalborg	Patient-til-Patient
08.04.2019	Kl. 14:00	Vordingborg	Samtalegruppe for mænd med prostatakræft
10.04.2019	Kl. 15:00	Vejle	Samtalegruppe for mænd med prostatakræft
10.04.2019	Kl. 16:00	Aabenraa	Hvordan vælges behandlingen for den enkelte patient m. PCa?
10.04.2019	Kl. 14:00	Thisted	Træffetid for mænd med prostatakræft
23.04.2019	Kl. 19:15	Svendborg	Erfaringsudveksling for såvel patienter som pårørende
24.04.2019	Kl. 19:00	Hillerød	Prostatakræft – et overblik over epidemiologi, udredning og behandling
25.04.2019	Kl. 19:00	Nykøbing F.	At vende tilbage til livet efter en kræftbehandling
29.04.2019	Kl. 14:00	Ringsted	Træffetid for mænd med prostatakræft og deres pårørende
29.04.2019	Kl. 15:00	Næstved	Træffetid for mænd med prostatakræft og deres pårørende
29.04.2019	Kl. 16:00	Varde	Mandecafé
29.04.2019	Kl. 14:00	Nykøbing Sj.	Let oplysningsmøde vedr. Prostatakræft – diagnose og behandlinger

KORT MØDEOVERSIGT - fed tekst angiver foredrag eller særlige arrangementer

30.04.2019	Kl. 19:00	Nykøbing M.	Overgang fra sygehus til kommune
30.04.2019	Kl. 19:00	Odense M	En forsker fra "Forskningens Døgn"
30.04.2019	Kl. 14:00	Slagelse	Træffetid for mænd med prostatakræft
02.05.2019	Kl. 18:30	Herning	Samtalegruppe for mænd, der er opereret for prostatakræft
02.05.2019	Kl. 19:00	Hillerød	Herreværelset
02.05.2019	Kl. 16:00	København N	Torsdagstræf for prostatakræftpatienter og deres pårørende
02.05.2019	Kl. 19:30	Aarhus C	Samtalegrupper for prostatakræftpatienter og deres pårørende
03.05.2019	Kl. 10:00	Aalborg	Patient-til-Patient
06.05.2019	Kl. 17:00	Køge	Træffetid – Cafémøde for mænd med prostatakræft
06.05.2019	Kl. 16:00	Sønderborg	Samtalegruppe for mænd med prostatakræft
08.05.2019	Kl. 15:00	Vejle	Samtalegruppe for mænd med prostatakræft
13.05.2019	Kl. 14:00	Vordingborg	Samtalegruppe for mænd med prostatakræft
14.05.2019	Kl. 19:00	Næstved	Medlemsmøde (endnu ikke fastlagt)
14.05.2019	Kl. 19:00	Aarhus C	Hør om FC Prostata Community og mød spillerne
16.05.2019	Kl. 14:00	Kolding	Samtalegruppe for mænd med prostatakræft
16.05.2019	Kl. 19:00	Horsens	Samtalegruppe for prostatakræftpatienter og deres pårørende
21.05.2019	Kl. 19:15	Svendborg	Erfaringsudveksling for såvel patienter som pårørende
23.05.2019	Kl. 18:00	Ringsted	Inkontinens og rejsningsbesvær
27.05.2019	Kl. 14:00	Ringsted	Træffetid for mænd med prostatakræft og deres pårørende
27.05.2019	Kl. 15:00	Næstved	Træffetid for mænd med prostatakræft og deres pårørende
27.05.2019	Kl. 16:00	Varde	Mandecafé
28.05.2019	Kl. 14:00	Slagelse	Træffetid for mænd med prostatakræft
03.06.2019	Kl. 17:00	Køge	Træffetid – Cafémøde for mænd med prostatakræft
04.06.2019	Kl. 19:00	Odense M	Overgang fra sygehus til kommune
04.06.2019	Kl. 19:30	Aarhus C	Samtalegrupper for prostatakræftpatienter og deres pårørende
06.06.2019	Kl. 18:30	Herning	Samtalegruppe for mænd, der er opereret for prostatakræft
06.06.2019	Kl. 19:00	Hillerød	Herreværelset
06.06.2019	Kl. 16:00	København N	Torsdagstræf for prostatakræftpatienter og deres pårørende
11.06.2019	Kl. 14:00	Vordingborg	Samtalegruppe for mænd med prostatakræft
12.06.2019	Kl. 13:00	Korsør	Træffetid for oplysning om prostatakræft
12.06.2019	Kl. 15:00	Vejle	Samtalegruppe for mænd med prostatakræft
12.06.2019	Kl. 16:00	Aabenraa	Foredrag om kræftrehabilitering
12.06.2019	Kl. 14:00	Thisted	Træffetid for mænd med prostatakræft
14.06.2019	Kl. 10:00	Aalborg	Patient-til-Patient
18.06.2019	Kl. 19:00	Odense	Ægtefællemøde
20.06.2019	Kl. 14:00	Kolding	Samtalegruppe for mænd med prostatakræft
20.06.2019	Kl. 19:00	Horsens	Samtalegruppe for prostatakræftpatienter og deres pårørende
24.06.2019	Kl. 16:00	Varde	Mandecafé
24.06.2019	Kl. 14:00	Ringsted	Træffetid for mænd med prostatakræft og deres pårørende
24.06.2019	Kl. 15:00	Næstved	Træffetid for mænd med prostatakræft og deres pårørende
25.06.2019	Kl. 14:00	Slagelse	Træffetid for mænd med prostatakræft
25.06.2019	Kl. 19:15	Svendborg	Erfaringsudveksling for såvel patienter som pårørende
28.06.2019	Kl. 10:00	Aalborg	Patient-til-Patient

Mødekalender

Region Hovedstaden

København

Den første torsdag i hver måned Kl. 16.00-18.00

Sted: Center for Kræft og Sundhed, Nørre Allé 45, 2200 København N
Der er som regel gode parkeringsmuligheder bag ved centret inde i De Gamles By mod betaling. Kør ind ad porten lidt længere nede ad Nørre Alle mod Sct. Hans Torv.

Emne: Torsdagstræf for prostatakræftpatienter og deres pårørende På mødet vil der være en erfaren patient og en pårørende, som vil være klar til en snak om mange af de problemer, man har som prostatakræftpatient. For specielt nye patienter er her en god lejlighed til at få talt om de spørgsmål, som rejser sig efter en diagnose.

Tilmelding: Der er ingen tilmelding, og alle er velkomne.

Hillerød

Den første torsdag i hver måned Kl. 19.00-21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelse i Hillerød, Østergade 14, 3400 Hillerød

Emne: "Herreværelset"

"Herreværelset" i Hillerød blev etableret i foråret 2017 og er en aktivitet for mænd, der er ramt af prostatakræft. "Herreværelset" er et sted, hvor man kan møde andre mænd i samme situation og åbent og ærligt tale om private problemer og dele sine erfaringer.

I "Herreværelset" er der mulighed for at tale om de ting, der er vigtige for en i et hyggeligt og afslappet miljø. "Herreværelset" har i øjeblikket omkring 20 deltagere, men flere med diagnosen prostatakræft er velkomne.

Tilmelding: Har du lyst til at høre nærmere om aktiviteterne, eller vil du deltage i et af møderne, kan du tilmelde dig hos Hans Møller, tlf. 20904000 eller e-mail hansmoeller@hotmail.com

Hillerød

Torsdag, 14. marts 2019, 19.00-21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelse i Hillerød, Østergade 14, 3400 Hillerød

Emne: Kost og kræft – sandhed og myter. Oplægsholder: Anja Olsen, cand. scient. i human ernæring, ph.d., seniorforsker ved Kræftens Bekæmpelse.

Anja Olsen vil opdatere os om kostens betydning for kræftisiko, og om hvordan vi spiser sundt og forebygger kræft. Efter pausen vil der være mulighed for spørgsmål og diskussion.

Tilmelding: Husk tilmelding er nødvendig forud for mødet, da der er pladsbegrænsning. Senest den 11. marts 2019 til Kræftrådgivningen i Hillerød, tlf. 70202658.

Hillerød

Onsdag, 24. april 2019, kl. 19.00-21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelse i Hillerød, Østergade 14, 3400 Hillerød

Emne: Prostatakræft – et overblik over epidemiologi, udredning og behandling. Hvad har vi lært af fortiden og hvad kan vi forvente i fremtiden. Oplægsholder: Thomas Helgstrand, MD, PhD, Copenhagen Prostate Cancer Center, Urologisk Afdeling, Rigshospitalet.

Efter pausen vil der være mulighed for spørgsmål og diskussion.

Tilmelding: Husk tilmelding er nødvendig forud for mødet, da der er pladsbegrænsning. Senest den 21. april 2019 til Kræftrådgivningen i Hillerød, tlf. 70202658.

Region Sjælland

Korsør

Onsdag 12. juni 2019, kl. 13.00-16.00

Sted: Korsør Bibliotek, Bernstensgade 3, 4220 Korsør

Emne: Træffetid for oplysning om prostatakræft. PROPAs landsdækkende udstilling "12 mænd står frem" vises i perioden 3 – 22 juni på Biblioteket i Korsør. Onsdag

d. 12. juni vil der være repræsentanter fra PROPAs, til besvarelse vedr. udstillingen - og andre oplysninger vedr. prostatakræft.
Tilmelding: Ingen, men oplysninger hos Poul Erik Andersen, Mail: pea.propa@gmail.com Tlf.: 20874391.

Køge

Den første mandag i hver måned Kl. 17.00-18.30

Sted: Det Grønne Hus, Vestergade 3C, 4600 Køge

(Indgang gennem porten bag hotellet)

Emne: Træffetid – Cafémøde for mænd med prostatakræft og deres pårørende. Tilstede vil være en patient/pårørende fra PROPAs, som er klar med en uformel snak om de mange problemer, der er ved at få en prostatakræft diagnose. Vi er ikke læger, men vi hjælper så godt vi kan.

Tilmelding: Ikke nødvendig, bare mød op.

Køge

Mandag, 4. marts 2019

Kl. 17.00-18.30

Sted: Det Grønne Hus, Vestergade 3C, 4600 Køge

(Indgang gennem porten bag hotellet)

Emne: Pårørendeaften Vi får et oplæg om det at være pårørende, og der bliver lejlighed til at tale med hinanden

Tilmelding: Svend Erik Bodi. Mail: sbodi@outlook.dk eller tlf. 24641139

Køge

Mandag, 1. april 2019, kl. 17.00-18.30

Sted: Det Grønne Hus, Vestergade 3C, 4600 Køge

(Indgang gennem porten bag hotellet)

Emne: Fysiske senfølger efter kræftbehandling Foredrag om fysiske senfølger efter kræftoperationer for Prostatakræft v/ palliativ sygeplejerske Inger Kofod, Køge.

Tilmelding: Svend Erik Bodi. Mail: sbodi@outlook.dk eller tlf. 24641139

Næstved

Den sidste mandag i hver måned
Kl. 15.00-17.00

Sted: Kræftrådgivningen,
Ringstedgade 71, 4700 Næstved
Emne: Træffetid for mænd med prostatakræft og deres pårørende Til stede vil være en patient/repræsentant fra PROPA samt en pårørende, som begge er klar til en snak om de mange problemer, der er ved at få en prostatakræftdiagnose. Vi er ikke læger – men hjælper, så godt vi kan!
Tilmelding: Ikke nødvendig.

Næstved

Tirsdag, 14. maj 2019, kl. 19.00-21.00

Sted: Kræftrådgivningen,
Ringstedgade 71, 4700 Næstved
Emne: Ikke helt fastlagt. Udsendes per mail.
Tilmelding: Poul Erik Andersen,
mail: pea.propa@gmail.com, Tlf.: 20874391

Nykøbing Sjælland

Mandag, 29. april 2019, kl. 14.00-16.00

Sted: Sundhedscenter Odsherred,
Sygehusvej 5, 3 sal, 4500 Nykøbing Sj.
Emne: Let oplysningsmøde fra PROPA vedr. Prostatakræft – diagnose – og behandlinger. 2-3 personer fra PROPA kommer og fortæller om deres oplevelser med prostatakræft, og der vises en kort udgave af PROPA-filmen over samme emne og der kan stilles spørgsmål af almen karakter.
Tilmelding: Lise Højgaard, Kræftrådgivningen Nyk.Sj. Tlf.: 28704922,
mail: joernoglise@hotmail.com

Ringsted

Den sidste mandag i hver måned
Kl. 14.00-15.30

Sted: Anlægspavillonen,
Tværalle 5, 4100 Ringsted
Emne: Træffetid for mænd med prostatakræft Mød en repræsentant fra PROPA til en god snak om prostatakræft, behandling m.m. Vi hjælper, så godt vi kan. Pårørende og andre interesserede er meget velkomne.
Tilmelding: Ikke nødvendig, bare mød op.

Ringsted

Onsdag, 20. marts 2019, kl. 17.00-18.30

Sted: Apoteket,
Sct. Hansgade 3, 4100 Ringsted
Emne: Foredrag om Prostatakræft. Læge, PHD Thomas Helgstrand kommer og fortæller – ”Prostatacancer – et overblik over epidemiologi og behandling”. Hvad har vi lært af fortiden, og hvad kan vi forvente af fremtiden?
Tilmelding: Svend Erik Bodi.
Mail: sbodi@outlook.dk eller tlf. 24641139

Ringsted

Torsdag, 23. maj 2019, kl. 18.00-19.30

Sted: Anlægspavillonen,
Tværalle 5, 4100 Ringsted
Emne: Inkontinens og Rejsningsbesvær Foredrag om Inkontinens og impotens/ Rejsningsbesvær ved fysioterapeut og Sexolog Hanne Ryttergård.
Tilmelding: Svend Erik Bodi.
Mail: sbodi@outlook.dk eller tlf. 24641139

Slagelse

Den sidste tirsdag i hver måned
Kl. 14.00-15.30

Sted: Slagelse Bibliotek,
Stenstuegade, 4200 Slagelse
Emne: Træffetid for mænd med prostatakræft Mød en repræsentant fra PROPA til en god snak om prostatakræft, behandling m.m. Vi hjælper, så godt vi kan. Pårørende og andre interesserede er meget velkomne.
Tilmelding: Ikke nødvendig, bare mød op.

Vordingborg

Den anden mandag i hver måned
Kl. 14.00-16.00

Sted: Brænderigården,
Algade 104, 4760 Vordingborg
Emne: Åben samtalegruppe for mænd med prostatakræft Pårørende er velkomne.

Nykøbing Falster

Lokalgruppen Guldborgsund-Lolland indbyder medlemmer, pårørende og interesserede til temaaften.
Torsdag, 25. april 2019 Kl. 19.00-21.00
Sted: Guldborgsund Frivilligcenter,
Banegårdspladsen 1A, 4800 Nykøbing F
Foredragsholder: Kristine Lehmann Graversen, sundhedsantropolog ved Københavns Universitet. Kristine er selv kræft-

patient, og hendes speciale er ”livet efter kræft”. Hun vil fortælle om sit spændende feltarbejde, hvor hun på 4 måneder besøgte 7 byer og talte med mere end 100 kræfttramte med det formål at undersøge, hvordan unge kræfttramte håndterer livet efter kræft med fokus på samværet mellem kræftbehandlede og relationerne til ikkekræfttramte.

Kristine Lehmann Graversen beskriver kræftforløbet i tre faser – fra rask til syg (diagnose), isolation (behandling) og reintegration (rask eller kræftfri). Efterfølgende er der flere veje, man kan gå. Man kan leve som stærk, taknemmelig og rask. Men man kan også skifte til et forebyggende liv vel vidende, at kræften stadig ligger på lur; for kræft adskiller sig fra andre sygdomme ved latent usikkerhed, senfølgeproblemer, tilbagefaldsfrygt, livsstilsforandringer og stigmatisering.

Fri entré!

Tilmelding: Til Asbjørn Rasmussen på mobil: 22874021 eller
e-mail: asseras@outlook.dk

Region Fyn

Odense

Tirsdag, 5. marts 2019 Kl. 19.00-21.00

Sted: Seniorhuset,
Toldbodgade 5, 5000 Odense M.
Emne: Inkontinens
Tilmelding: Senest d. 26. februar 2019 til
Eske Brun / SMS: 21 47 94 88 /
odense@propa.dk

Odense

Tirsdag, 26. marts 2019 Kl. 19.00-21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelses Hus,
Kløvervænget 18B, 5000 Odense
Emne: Ægtefællemøde
Kom og få en snak med andre, der også har en prostatakræft ramt mand. Vi ved, at det er meget forskelligt, hvordan sygdommen udvikler sig hos den enkelte – men vi bliver alle ramt på følelserne, og måske kan vi finde støtte i at tale med hinanden. Man siger – når én får kræft, rammes hele familien. Hvis det har interesse for dig, så mød op til ægtefælle/samlever møderne. Der er gratis parkering på OUH's parkeringsplads ved in-tjek på KB's pc, der er placeret til venstre ved indgangen.

Tilmelding: Tilmelding til Eva Mott, pårørende repræsentant i PROPA, sms 20 44 76 04 eller mail eva55mott@mail.com

Odense

Tirsdag, 2. april 2019 Kl. 19.00-21.00

Sted: Seniorhuset,

Toldbodgade 5, 5000 Odense M.

Emne: Second Opinion og det frie sygehusvalg. Hvilken rolle har patientvejlederne

Tilmelding: Senest d. 26. marts 2019 til Eske Brun / SMS: 21 47 94 88 / odense@propa.dk

Odense

Tirsdag, 30. april 2019 Kl. 19.00-21.00

Sted: Seniorhuset,

Toldbodgade 5, 5000 Odense M.

Emne: En forsker fra "Forskningens døgn Forskningsministeriet stiller hvert år forskere til rådighed for alle, som har en interesse for et specifikt emne. Der udbydes ca. 300 forskere hvert år i en uge sidst i april. Udbuddet starter først i marts. Vi ser hvad der er i hatten.

Tilmelding: Senest d. 23. april 2019 til Eske Brun / SMS: 21 47 94 88 / odense@propa.dk

Odense

Tirsdag, 4. juni 2019 Kl. 19.00-21.00

Sted: Seniorhuset,

Toldbodgade 5, 5000 Odense M.

Emne: Overgang fra sygehus til kommune Hjemsendelse. Patientens advokat. Praktiserende læge. Kommunen.

Tilmelding: Senest d. 28. maj 2019 til Eske Brun / SMS: 21 47 94 88 / odense@propa.dk

Odense

Tirsdag, 18. juni 2019 Kl. 19.00-21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelses Hus,

Kløvervænget 18 B, 5000 Odense

Emne: Ægtefællemøde

Kom og få en snak med andre, der også har en prostatakræft ramt mand. Vi ved, at det er meget forskelligt, hvordan sygdommen udvikler sig hos den enkelte – men vi bliver alle ramt på følelserne, og måske kan vi finde støtte i at tale med hinanden. Man siger – når én får kræft, rammes hele familien.

Hvis det har interesse for dig, så mød op til ægtefælle/samlever møderne. Der er gratis parkering på OUH's parke-

ringsplads ved in-tjek på KB's pc, der er placeret til venstre ved indgangen.

Tilmelding: Tilmelding til Eva Mott, pårørende repræsentant i PROPA, sms 20 44 76 04 eller mail eva55mott@mail.com

Svendborg

Den fjerde tirsdag i hver måned.

Kl. 19.15-21.00

Sted: Kræftens Bekæmpelse,

Brogade 35, 5700 Svendborg

Emne: Erfaringsudveksling for såvel patienter som pårørende

Tilmelding: Lajla Gregers, tlf. 40500430 eller e-mail lajlagregers@gmail.com

Region Nordjylland

Aalborg

Fredage i lige uger Kl. 10.00-12.00

Sted: Forhallen i Sygehus Syd,

Hobrovej 18-22, 9100 Aalborg

Emne: Patient til patient er et samarbejde mellem Nordjyske patientforeninger og Aalborg Sygehus. PROPA deltager i dette samarbejde og har træffetid for mænd med prostatakræft fredage i lige uger. Pårørende er også meget velkomne.

Tilmelding: Ikke nødvendig.

Nykøbing Mors

Hver onsdag kl. 17.30-18.30

Sted: Morsø FC's klubhus,

Riis Alle 25, 7900 Nykøbing Mors

Emne: Motionsfodbold for 60+ i samarbejde med Morsø FC.

Tilmelding: Sven Thor Larsen, tlf. 917714 - mail: sventhorlarsen@gmail.com

Nykøbing Mors

Tirsdag, 30. april 2019, kl. 19.00-21.00

Sted: Støberisalen,

Holgersgade 7, 7900 Nykøbing Mors

Emne: Overgang fra sygehus til kommune. Praktiserende læge i Aars, Thomas Bjørnshave, vil fortælle om patientens første møde med den praktiserende læge til undersøgelse og videre til urologisk afdeling til udredning og diagnosticering, behandling og derefter tilbage til kommunen/praktiserende læge

Tilmelding: Senest fredag d. 26. april til Sven Thor Larsen mail: sventhorlarsen@gmail.com tlf. 51917714 eller Ole Jensen mail: olj@propa.dk tlf. 29800638

Thisted

Onsdag, 10. april 2019 Kl. 14.00-16.00

Sted: Plantagehuset,

Plantagevej 18, 7700 Thisted

Emne: Træffetid for mænd med prostatakræft. Mød en repræsentant fra PROPA til en god snak om prostatakræft, behandling m.m. Vi hjælper så godt vi kan. Pårørende og andre interesserede er meget velkomne.

Tilmelding: Ikke nødvendig.

Thisted

Onsdag, 12. juni 2019 Kl. 14.00-16.00

Sted: Plantagehuset,

Plantagevej 18, 7700 Thisted

Emne: Træffetid for mænd med prostatakræft. Mød en repræsentant fra PROPA til en god snak om prostatakræft, behandling m.m. Vi hjælper så godt vi kan. Pårørende og andre interesserede er meget velkomne.

Tilmelding: Ikke nødvendig

Region Midtjylland

Herning

Den første torsdag i hver måned Kl. 18.30-20.00

Mødet arrangeres i samarbejde med

Kræftens Bekæmpelse i Herning

Sted: Kræftrådgivningen Herning,

Nørgaards Allé 10, 7400 Herning

Emne: Samtalegruppe for mænd, der er opereret for prostatakræft, og som for nærværende er sygdomsfrie. Møderne begynder med kaffe og fælles samvær. Vi drøfter aktuelle emner med baggrund i ønsker fra deltagerne. Især vil vi dele oplevelser om såvel fysiske som psykiske følger af en kræftsygdom. Der er tavs-hedspligt i gruppen. Gruppen ledes af to frivillige.

Tilmelding: Frits Jeppesen, tlf. 20 10 78 34 eller e-mail frits0309@gmail.com

Herning

Tirsdag, 19. marts 2019 Kl. 19.00-21.00

Sted: Kræftrådgivningen i Herning,

Nørregaards Alle 10, 7400 Herning

Emne: Alternativ medicin og behandling (cannabis). Foredrag om alternative behandlingsmetoder, herunder cannabis - for og imod. Mulighed for spørgsmål.

Tilmelding: Senest søndag 17. marts

med navn, telefon og deltagerantal til KB's Rådgivningscenter, tlf. 70 20 26 63 eller på mail herning@cancer.dk

Horsens

Den tredje torsdag i hver måned

Kl. 19.00-21.00

Sted: Sund By,

Aaboulevarden 52, 8700 Horsens

Emne: Samtalegrupper for prostatakræftpatienter og deres pårørende (erfaringsudveksling). Tag gerne din ægtefælle/partner med. Der serveres kaffe/te.

Tilmelding: Ikke nødvendig.

Aarhus

Den 1. tirsdag i hver måned

Kl. 19.30-21.30

Sted: Hejmdal, Kræftpatienternes Hus,

Peter Sabroes Gade 1, 8000 Aarhus C

Emne: Samtalegrupper for prostatakræftpatienter og deres pårørende (erfaringsudveksling). Tag gerne din ægtefælle/partner med. Der serveres kaffe/te og frugt.

Tilmelding: Ikke nødvendig.

Aarhus

Torsdage kl. 15.00-16.00

Motion og prostatakræft Målgruppe: Mænd, der har eller har haft prostatakræft

Sted: Ellekærskolen, Jernaldervej 5, 8210 Aarhus V. Der er gode parkeringsforhold.

Gymnastik: Vi arbejder med bevægelighed, styrke, balance, kondition og koordination samt bækkenbundstræning. Ved hjælp af disse fokusområder arbejdes hele kroppen igennem. Der trænes intensivt med varierende øvelser. Der tages individuelt hensyn, så alle kan få optimalt udbytte af træningen. Der kan være op til 12-14 deltagere på holdet. Kom og prøv en gratis time.

Pris: kr. 300 for et halvt kalenderår.

Tilmelding og leder: Fysioterapeut Isaac Ervandian, tlf. 40 79 12 28 eller e-mail ervandian@gmail.com

Aarhus

Tirsdag, 14. maj 2019, kl. 19.00-21.00

Sted: MarselisborgCentret,

Bygning 8, P.P. Ørumsgade 11, Aarhus C. Der er gode og gratis parkeringsforhold

Emne: Hør om FC Prostata Community og mød spillerne fra FC Prostata

Siden 2011 har danske forskere under Rigshospitalet udviklet FC Prostata på baggrund af forskning om fysisk aktivitet og prostatakræft. Først som pilotstudie sidenhen som et kontrolleret træningsstudie og efterfølgende som FC Prostata Community. I 2018 forsvarede Eik Bjerre (Universitetshospitalernes Center for Sundhedsfaglig forskning) sin ph.d.-afhandling om FC Prostata Community. Eik vil indledningsvist fortælle om den foreliggende viden fra forskning om de studier, som har drejet sig om sammenhængen mellem fysisk aktivitet og prostatakræft inden starten på FC Prostata. Efterfølgende vil Eik præsentere resultaterne fra FC Prostata Community, hvor 214 mænd med prostatakræft blev rekrutteret og fordelt til en foldboldgruppe og en kontrolgruppe. Mændene i foldboldgruppen spillede i 5 klubber landet over.

Efter forskningsprojekternes afslutning fortsætter FC Prostata-holdene deres sædvanlige træning i eksisterende klubber. Samtidig er nye hold startet op, så mænd i hele landet får mulighed for at godt fællesskab og sammenhold på et FC Prostata-hold. Komiteen for Sundhedsoplysning og Dansk Boldspil-Union leder udbredelsen af FC Prostata i perioden 2018-2019. Mette Marie Åbom (Komiteen) vil fortælle nærmere om udbredelsesprojektet, der skal være med til at sikre en løbende tilkomst af nye spillere til holdene, hvilket sker i et samarbejde med hospitaler, kommuner og lokale fodboldklubber. Udbredelsesprojektet er finansieret af TrygFonden.

Til slut vil aktive fodboldspillere fra FC Prostata-holdet i IF Lyseng fortælle om deres glæde og positive oplevelser i forbindelse med fodboldtræningen.

Der serveres kaffe/te og kage i pausen for kr. 25.

Tilmelding: Senest den 12. maj 2019. Af pladshensyn er tilmelding nødvendig til e-mail aarhus@propa.dk eller telefon 24 46 53 51 (Arne Ellerup)

Region Sydjylland

Varde

Den sidste mandag i måneden

kl. 16.00-17.00

Sted: Frivillighuset

Storegade 25 B 6800 Varde

Emne: Mandecafé

Kontaktperson: Erik Ole Jørgensen
20322425

Varde

Den 18. marts 2019 kl 9.00-12.00

Emne: En tur i naturen med "Naturkræfter" fra :Center for sundhedsfremme Varde Kommune

Sted: Natur Kultur Sdr.Plantage Varde

Kontaktperson: Erik Ole Jørgensen
20322425

Vejle

Den anden onsdag i hver måned

Kl. 15.00-17.00

Sted: Kræftens Bekæmpelse i Vejle, Beriderbakken 9, 7100 Vejle

Emne: Samtalegruppe for mænd med prostatakræft Erfaringsudveksling mellem mænd på lige fod. Vi er en gruppe mænd, der er parate til at støtte og hjælpe hinanden i spørgsmål om sygdom og behandling. Så mød op og få en snak, det bliver i gruppen. Du må gerne tage pårørende med.

Tilmelding: Ikke nødvendig

Kontaktperson: Henning Martinussen,
e-mail martinussen@dukamail.dk eller
tlf. 51 52 80 27

Vejle

Freitag, 22. marts 2019 Kl. 10:00-12:00

Sted: DGI-huset,

Villy Sørensens plads, Vejle, Hal 2C

Emne: "Træt af nat og sjat-tisseri" - Bækkenbundstræning, kun for mænd. Med udgangspunkt i Gotvedinstituttets video: "Fra regnorm til anakonda" af Søren Ekman, gennemgås bækkenbundens anatomi, ligesom bækkenbundens funktion beskrives. Programmet slutter med en grundig instruktion i enkle og effektive øvelser for træning af bækkenbundens muskulatur. Formålet er at oplyse om, hvordan du vedligeholder – forbedrer – genvinder bækkenbundens funktioner. Pris: 50 kr. som betales ved ankomst.

Tilmelding: Senest 20. marts på mail: -lotte@iidvejle.dk eller på telefon 75 72 05 11. Konntortid: 10-12 (Torsdag 9-13). Se også på www.iidvejle.dk. Arrangør: Idræt i dagtimerne og Sundhedsafdelingen i Vejle Kommune. Kontakt: Henning Møller Andersen mobil: 20876609. PS. Idræt i dagtimerne er medlem af Propa

Kolding

Den tredje torsdag i hver måned
Kl. 14.00-16.00

Sted: Sundhedscenter Kolding, Skovvangen 2, 6000 Kolding

Emne: Samtalegruppe for mænd med prostatakræft Erfaringsudveksling mellem mænd på lige fod. Vi er en gruppe mænd, der er parate til at støtte og hjælpe hinanden i spørgsmål om sygdom og behandling. Så mød op og få en snak, det bliver i gruppen. Du må gerne tage pårørende med.

Tilmelding: Ikke nødvendig Kontaktperson: Henning Martinussen, e-mail martinussen@dukamail.dk eller tlf. 51 52 80 27

Esbjerg

Den første onsdag i hver måned
Kl. 15.30-17.00

Mødet arrangeres i samarbejde med Esbjerg Kommune

Sted: Esbjerg Sundhedscenter Højvang, Spangsbjerg Kirkevej 51, 6700 Esbjerg

Emne: Inkontinenscafé for mænd. Her mødes mænd med prostatakræft sammen med andre mænd til drøftelse om livet generelt. Der er mulighed for, at mænd med prostatakræft kan få en samtale i et rum for sig, når det ønskes. En fra PROPAs deltager ved café-møderne. Kontaktperson: Niels Juhler, tlf. 21 23 56 16
Tilmelding: ikke nødvendigt.

Aabenraa

Onsdag, 10. april 2019 kl. 16.00-18.00

Sted: Kræftrådgivningen, Søndergade 7, 6200 Aabenraa

Emne: Hvordan vælges behandlingen for den enkelte patient med prostatakræft. Foredrag ved overlæge Daniel Thomas, Sygehus Sønderjylland, Sønderborg, Urinvejskirurgi

Kontaktperson: Erik Lildholdt, e-mail e@lildholdt.dk

Tilmelding: Gerne på tlf. 70 20 26 72 eller aabenraa@cancer.dk

Aabenraa

Onsdag, 12. juni 2019 kl. 16.00-18.00

Sted: Kræftrådgivningen, Søndergade 7, 6200 Aabenraa

Emne: Kræftrehabilitering i Aabenraa Kommune v/ Anette Anker, Aabenraa Kommunes Sundhedscenter

Kontaktperson: Erik Lildholdt, e-mail e@lildholdt.dk

Tilmelding: Gerne på tlf. 70 20 26 72 eller aabenraa@cancer.dk

Sønderborg

Den første mandag i månederne marts, maj og juli 2019 Kl. 16.00-18.00

Sted: Frivillighedens Hus, Perlegade 50, 6400 Sønderborg

Emne: Samtalegruppe for mænd med prostatakræft og deres pårørende Vi er en gruppe mænd, der har prostatakræft eller har haft det. Vi taler blandt andet om livet med sygdommen og behandlingen, hvad vi ved, hvad vi oplever og hvordan det går. Det bliver i gruppen. Kom og vær med, og du må gerne tage din partner med. Kontaktperson: Georg Nissen, e-mail georg.nissen@stofanet.dk

Tilmelding: Gerne på tlf. 70 20 26 72 eller e-mail aabenraa@cancer.dk

Sønderborg

Mandag, 4. marts 2019

Sted: Hjælpepemedeldepotet, Mommarksvej 5A, 6400 Sønderborg

Emne: Orientering om hjælpemidler for kræftframte. Vi ser og hører om hjælpemidler for kræftframte under og efter behandlingen

Tilmelding: Gerne på tlf. 70 20 26 72 eller e-mail aabenraa@cancer.dk

Prostatakræftforeningen PROPA

Landsorganisation

Landsbestyrelsen

Landsformand	Tonny Clausen	Roskilde	29909902	toc@propa.dk	Sjælland
Næstformand	Børge Munksgaard	Nordborg	28359952	boem@bbsyd.dk	Reg.form. Sydjylland
Best.medlem	Jesper Brunholm	Frederiksberg	29298444	jbr@propa.dk	Reg.form. Hovedstaden
Best.medlem	Viggo Munck	Middelfart	29329319	viggomunck@gmail.com	Reg.form. Fyn
Best.medlem	Poul Erik Andersen	Næstved	20874391	pea.propa@gmail.com	Reg.form. Sjælland
Best.medlem	Michael Fagerberg	Aalborg	21810731	michaelfagerberg@gmail.com	Reg.form. Nordjylland
Best.medlem	Ole Hansen	Aulum	40276862	oleagent@gmail.com	Reg.form. Midtjylland
Best.medlem	Arne Ellerup	Åbyhøj	24465351	ellerup@stofanet.dk	Midtjylland
Pårør.repr.	Eva Mott	Nyborg	20447604	eva55mott@gmail.com	Fyn

Suppleanter til landsbestyrelsen

Peter Skifter	Lystrup	40579202	pskifter@live.dk	Midtjylland
---------------	---------	----------	--	-------------

Region Hovedstaden

Regionsbestyrelse Hovedstaden

Formand	Jesper Brunholm	Frederiksberg	29298444	jbr@propa.dk
Næstformand	Roman Sumczynski	Fredensborg	48483283	roman@lic-mail.dk
Kasserer	Axel Petersen	Bagsværd	21283197	axel@petersen.mail.dk

Lokalgrupper i Region Hovedstaden

Lokalgruppe Storkøbenhavn

Formand	Tommy Knøsgaard	Nørrebro	41442774	tommy@knosgaard.eu
Best. medlem	Leif Otterstrøm	Farum	40434679	leif_otterstrom@hotmail.com
Best. medlem	Axel Petersen	Bagsværd	21283197	axel@petersen.mail.dk
Best.medlem	Jesper Brunholm	Frederiksberg	29298444	jesper.brunholm@gmail.com

Lokalgruppe Dragør-Tårnby

Formand	Jacob Løve	Tårnby		jacobtoloove@gmail.com
---------	------------	--------	--	------------------------

Lokalgruppe Nordsjælland

Formand	Roman Sumczynski	Fredensborg	48483283	roman@lic-mail.dk
Best. medlem	Preben Byskov	Helsingør	24257407	byskov@larsen-byskov.dk
Best. medlem	John Pedersen	Smørum	41600947	john.pedersen.store.filer@gmail.com

Lokalgruppe Bornholm

Formand	Erik P. Hansen	Østermarie	21441402	erik.p.hansen@mail.dk
Best.medlem	Ole Corlin Green	Rønne	30344454	olegreenolegreen@gmail.com
Best.medlem	Søren Boi Olsen	Allinge	20321324	boi.olsen@mail.dk
Best.medlem	Søren R. Wolff	Aakirkeby	20292005	wolff@wolff.dk
Pårørenderepr.	Grete Brandi	Østermarie	20939016	gretebrandi@gmail.com

Region Sjælland

Regionsbestyrelse Sjælland

Formand	Poul Erik Andersen	Næstved	20874391	pea.propa@gmail.com
Næstformand	Asbjørn Rasmussen	Nykøbing F.	22874021	asseras@outlook.dk
Kasserer	Birthe Olsen	Solrød Strand	60717426	bo@propa.dk

Lokalgrupper i Region Sjælland

Lokalgruppe Roskilde

Formand	Gert Christensen	Roskilde	93950920	jongsgert@mail.dk
Næstformand	Poul Tolstrup	Roskilde	20720501	helgesvej2@hotmail.com
Kasserer	Birthe Olsen	Solrød Strand	60717426	bo@propa.dk
Best.medlem	Svend Ejvin Jensen	Roskilde	24274906	svendejvin@gmail.com
Best.medlem	Tonny Clausen	Roskilde	29909902	toc@propa.dk
Best.medlem	Boye Koch	Roskilde	40284770	fotograf@boyekoch.dk
Pårørenderepr.	Inge Christensen	Lejre	29737225	lnge.c@mail.dk

Lokalgruppe Nordvestsjælland

Formand	Vakant			
Best.medlem	Allan Hoe Andersen	Regstrup	23821866	allanhoe702@msn.com

Lokalgruppe Vestsjælland

Formand	Vakant			
Best.medlem	Hans Gunnar Andersen	Slagelse	42775785	hansgunn@mail.dk
Best.medlem	Anders Sixtus Andersen	Ringsted	21630494	anderssix@hotmail.dk
Best.medlem	John Hansen	Slagelse	30958262	johnh@stofanet.dk

Lokalgruppe Midtsjælland-Stevns

Formand	Svend Erik Bodi	Bjæverskov	24641139	sbodi@outlook.dk
Næstformand	Peter Ludvig Ladegaard	Køge	22435445	peter@smilepost.dk
Best.medlem	Anders Sixtus Andersen	Ringsted	21630494	anderssix@hotmail.dk

Lokalgruppe Sydsjælland

Formand	Poul Erik Andersen	Næstved	20874391	pea.propa@gmail.com
Næstformand	Palle Weber	Næstved	22771381	rebewellap@gmail.com
Best.medlem	Erik Jensen	Holmegaard	30334315	toftjensen2@mail.com
Pårørenderepr.	Jonna Kjær	Næstved	21276241	pejk@email.dk

Selvhjælpsgruppe Vordingborg

Best.medlem	Steen Ott	Askeby	21784000	s.l.ott@mail.dk
-------------	-----------	--------	----------	-----------------

Lokalgruppe Guldborgsund - Lolland

Formand	Asbjørn Rasmussen	Nykøbing F.	22874021	asseras@outlook.dk
Næstformand	Kjeld Larsen	Toreby L.	51685830	jettekjeld@hotmail.dk
Kasserer	Henning Jørgensen	Maribo	25789945	henning.rona@gmail.com
Best.medlem	Finn Poulsen	Nakskov	21844426	finn.poulsen20@hotmail.dk
Pårørenderepr.	Rona Jørgensen	Maribo	28606272	rona.henning@gmail.com

Region Fyn

Regionsbestyrelse Fyn

Formand	Viggo Munck	Middelfart	29329319	viggomunck@gmail.com
Næstform./kasserer	Jørgen H. Jørgensen	V. Skerninge	27284849	jorgen.hartvig.jorgensen@gmail.com
Sekretær	Eske Brun	Faaborg	21479488	eskebrun@gmail.com
Best.medlem	John F. Nielsen	Nyborg	51511721	Mott-nielsen@skovparknet.dk
Best.medlem	Niels Einer-Jensen	Odense M	66191949	nielseinerjensen@gmail.com
Best.medlem	Erik Østergaard	Odense C	40270528	trykanalyse@gmail.com
Best.medlem	Søren Lehtonen Due	Odense C	20120223	sdu@youmail.dk
Pårørenderepr.	Eva Mott	Nyborg	20447604	eva55mott@gmail.com

Lokalgrupper i Region Fyn

Lokalgruppe Odense

P.t. samme som regionsbestyrelsen

Selvhjælpsgruppe Svendborg

Kontaktperson	Michael Korsgaard Sørensen	Svendborg	66111123	mks@propa.dk
---------------	----------------------------	-----------	----------	--------------

Region Nordjylland

Regionsbestyrelse Nordjylland

Formand	Michael Fagerberg	Aalborg	21810731	michaelfagerberg@gmail.com
Næstformand	Jørn Kristoffersen	Sulsted	29231243	stoffersen@hotmail.com
Kasserer	Willy Larsen	Nørresundby	40402604	wlarsen@hotmail.com
Best.medlem	Sven Thor Larsen	Nykøbing Mors	51917714	sventhorlarsen@gmail.com
Best.medlem	Ole Kinnerup	Gistrup	21252778	kinnerup@me.com
Best.medlem	Ole Jensen	Thisted	29800638	olj@propa.dk
Best.medlem	Knud Trier	Hobro	25850531	knudtrier@gmail.com
Pårørenderepr.	Mona Fagerberg	Aalborg	25601658	monafagerberg@gmail.com

Lokalgrupper i Region Nordjylland

Lokalgruppe Mors/Thy

Formand	Sven Thor Larsen	Nykøbing Mors	51917714	sventhorlarsen@gmail.com
Næstformand	Ole Jensen	Thisted	29800638	olj@propa.dk
Kasserer	Knud Meelsen	Nykøbing Mors	29442097	
Best.medlem	Bent Holmberg Nielsen	Erslev	30138456	bent.mors@outlook.com
Best.medlem	Steen Jensen	Thisted	40218065	steen.jensen5@mvpb.net

Lokalgruppe Nord

Formand	Vakant			
Næstformand	Vakant			
Kasserer	Knud Kristiansen	Storvorde	42965571	eskn@stofanet.dk
Best.medlem	Willy Larsen	Nørresundby	40402604	wlarsen@hotmail.com

Lokalgruppe Himmerland

Formand	Steffen Sand	Hadsund	50426083	sand@pt.lu
Næstformand	Knud Trier	Hobro	25850531	knudtrier@gmail.com
Best.medlem	Flemming A. Hansen	Mariager	21298566	fah47@icloud.com

Region Midtjylland

Regionsbestyrelse Midtjylland

Formand	Ole Hansen	Aulum	40276862	oleagent@gmail.com
Næstformand	Peter Skifter	Lystrup	40579202	pskifter@live.dk
Kasserer	Arne Ellerup	Åbyhøj	24465351	ellerup@stofanet.dk
Sekretær	Bent D. Kristensen	Herning	97123765	bdk@lc-dk.dk
Best.medlem	Ole Hansen	Aulum	40276862	oleagent@gmail.com
Best.medlem	Haye Hensen	Horsens	28186232	hensen@stofanet.dk

Lokalgrupper i Region Midtjylland

Lokalgruppe Østjylland

Formand	Arne Ellerup	Åbyhøj	24465351	ellerup@stofanet.dk
Kasserer	Peter Skifter	Lystrup	40579202	pskifter@live.dk
Best.medlem	Benny Christiansen	Hinnerup	30603118	ll.noerreriis@hansen.mail.dk
Best.medlem	Gert Sørensen	Hjortshøj	24289163	gert.bio@gmail.com

Lokalgruppe Midtvest

Formand	Ole Hansen	Aulum	40276862	oleagent@gmail.com
Best.medlem	Asger E. Knudsen	Ikast	97154545	aek@pc-privat.dk
Best.medlem	Kaj Bjerg	Ørnshøj	97386172	unni.kaj@gmail.com
Best.medlem	Bent D. Kristensen	Herning	97123765	bdk@lc-dk.dk
Pårørenderepr.	Kirsten Jensen	Brande	61782696	skovly7@dlgmail.dk

Lokalgruppe Horsens og omegn

Formand	Haye Hensen	Horsens	28186232	hensen@stofanet.dk
---------	-------------	---------	----------	--------------------

Region Syddjylland

Regionsbestyrelse Syddjylland

Formand	Børge Munksgaard	Nordborg	28359952	boem@bbsyd.dk
Næstformand	Hans Clausen Kock	Augustenborg	51744406	ruthoghans@bbsyd.dk
Kasserer	Kjeld Æbelø	Varde	50482933	kjeld.abeloe@pc.dk
Best.medlem	Niels Juhler	Esbjerg	21235616	jullefar@city.dk
Best.medlem	Hans Chr. Schack	Holsted	21779966	mail@hcschack.dk

Lokalgrupper i Region Syddjylland

Lokalgruppe Vejle/Kolding

Kontaktperson	Henning Martinussen	Vejle	51528027	martinussen@dukamail.dk
Kontaktperson	Knud E. Sørensen	Vejle	22799462	ingerbullen@gmail.com
FC Prostata	Michael Kramer	Vejle	30251895	mkramer500@gmail.com

Lokalgruppe Esbjerg

Kontaktperson	Niels Juhler	Esbjerg	21235616	jullefar@city.dk
Kontaktperson	Knud Skov-Petersen	Ribe	24816278	seminarievej109@gmail.com

Lokalgruppe Varde

Kontaktperson	Erik Ole Jørgensen	Varde	23413734	erikole@dlgmail.dk
---------------	--------------------	-------	----------	--------------------

Lokalgruppe Aabenraa/Sønderborg

Kontaktperson	Georg Nissen	Sønderborg	29495152	georg.nissen@stofanet.dk
Kontaktperson	Erik Lildholdt	Aabenraa	28919127	e@lildholdt.dk

Lokalgruppe Vejen

Kontaktperson	Hans Chr. Schack	Holsted	21779966	mail@hcschack.dk
---------------	------------------	---------	----------	------------------

Udvalg m.m.

Forretningsudvalg

Tonny Clausen, tlf. 29909902, e-mail toc@propa.dk
Poul Erik Andersen, tlf. 20874391, e-mail pea.propa@gmail.com
Niels Einer-Jensen, tlf. 66191949, e-mail nielseinerjensen@gmail.com
Michael Fagerberg, tlf. 21810731, e-mail michaelfagerberg@gmail.com

Medicinudvalg

Niels Einer-Jensen, formand, tlf. 66191949,
e-mail nielseinerjensen@gmail.com
Ole Jensen, tlf. 29800638, e-mail olj@propa.dk
Bo Barfod, tlf. 50306022, e-mail bo.barfod@gmail.com
Leif Otterstrøm, tlf. 40434679, e-mail leif_otterstrom@hotmail.com
Hedvig Møller Larsen, tlf. 51519386, e-mail flhml@esenet.dk
Axel Petersen, tlf. 21283197, e-mail axp@propa.dk

Kommunikationsudvalg

Jesper Brunholm, tlf. 29298444, e-mail jbr@propa.dk
Tonny Clausen, tlf. 29909902, e-mail toc@propa.dk

Patientstøttegruppen

Støttepersonerne i Patientstøttegruppen findes på
PROPAs hjemmeside – **PATIENTSTØTTE**

Webmaster

Johnny Ejs, tlf. 28102479, e-mail joe@propa.dk

Medlemskartotek

Alle henvendelser vedrørende medlemsregistrering og
modtagelse af PROPAs NYT til:
Sekretariatet, tlf. 33127828, e-mail sekretariat@propa.dk

Sekretariat

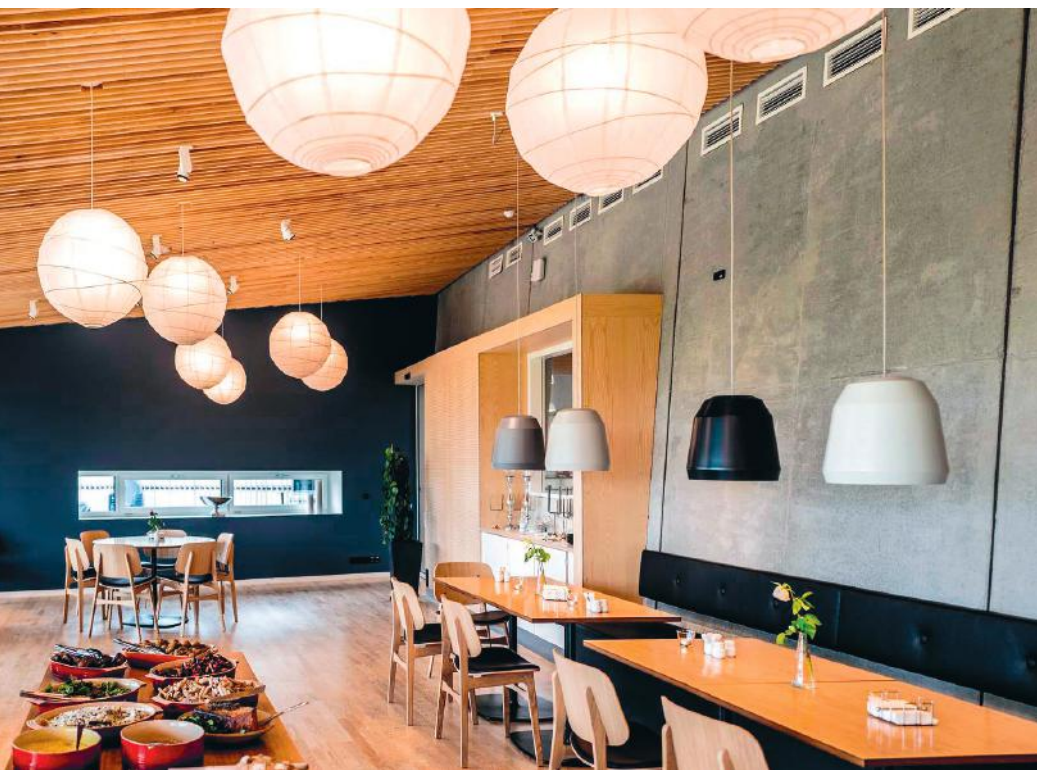
Prostatakræftforeningen PROPAs,
Jernbanegade 23 B, 4000 Roskilde
Tlf. 33127828, e-mail sekretariat@propa.dk
Gitte Blixt, landssekretær, tlf. 33127828, e-mail gib@propa.dk

Sekretariatet er åbent hverdage mellem kl. 10.00 og 14.00

Inserat

Familieferie midt i Danmark! I familiehus eller dobbeltværelse!

Musholm – Ferie, Sport og Konference
Musholmvej 100
4220 Korsør
Tlf. +45 70 13 77 00
Mail: musholm@musholm.dk
www.musholm.dk

Sæt familien i centrum

på en forlænget weekend eller en hel uge på Musholm; et lækkert feriecenter på Sjællands vestkyst. Musholm ligger blot 100 meter fra en lækker sandstrand med badebro, og de smukke omgivelser indbyder også både til et aktivt friluftsliv og til rolige naturoplevelser med tid til fordybelse.

Plads til lokale råvarer

Det er helt op til jer, om I selv vil lave mad i ferieboligen, eller om I ønsker at nyde den sunde, lækre og børnevenlige mad i vores restaurant, *Evald K*

MUSHOLM
FERIE • SPORT • KONFERENCE